БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 191 (17.771). • 20 август 1980 йил, чоршанба • Баҳоси 2 тийин.

ТЕХНИКА ТАХТ

Комсомол районидаги «Коммунизм» колхозида терим мавсумига тайёргарлик муддатидан илгари тугалланди: 37 та терим машинасининг ҳаммаси, 6 та кўсак териш агрегати, бошқа механизмлар ва мосламалар ремонтдан чиқарилди. Механизаторлар М. Кучиев, А. Ҳамдиев, Қ. Бобоев, У. Боймуродов ремонт ишларида айниқса намуна кўрсатдилар.

Бу йил хўжаликда ҳосил теримини ипатоволиклар методи билан олиб боришга қарор қилинди. Комплекс терим-транспорт отрядлари тузилди.

(ЎзТАГ).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

18 август куни СССР Министрлар Советининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 йилги Давлат плани ҳамда СССРнинг 1981 йилги Давлат бюджети лойиҳалари кўриб чиқилди.

СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети Президиумига, СССР Госпланига, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига, СССР министрликлари ва идораларига партия XXV съезди қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг туб масалаларига оид кўрсатмаларига, КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил июнь Пленуми қарорларига ва КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 йилги Давлат плани ҳамда СССРнинг 1981 йилги Давлат бюджети лойиҳалари устида олиб борилаётган ишни давом эттиришни топширди.

Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, совет кишиларининг фаровонлигини янада ўстириш, мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш мақсадида халқ хўжалигидаги мавжуд резервларни, фан-техника тараққиёти ютуқларини, иш сифатини яхшилашни, асосий план кўрсаткичларининг балансли бўлишини план лойиҳасида тўлароқ ҳисобга олиш зарурлигига алоҳида эътибор жалб этилди.

Капитал маблағларни, моддий-техника ва меҳнат ресурсларини 1981—1982 йилларда ишга тушириладиган объектларга жамлашни таъминлаш, қуриб битказилмаган ва машина-ускуналари ўрнатилмаган объектларни анча қисқартириш, ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантиришни ва реконструкция қилишни амалга оширишни, ишлаб чиқариш қувватларидан яхшироқ фойдаланишни таъминлаш таклиф этилди.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлашга, колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотларининг иш самарадорлигини юксалтиришга қаратилган тадбирларни амалга ошириш муҳим эканлиги таъкидлаб ўтилди.

СССР Министрлар Совети уй-жой қурилишининг зарур программасини амалга ошириш, шу мақсадлар учун давлат ажратган капитал маблағлардан бир мунча оқилона фойдаланиш, товарларга ва кўрсатиладиган хизматларга бўлган талаб-эҳтиёжни тўлароқ қондириш мақсадида халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни ва аҳолига хизмат кўрсатишни кўпайтириш, моллар сифатини ошириш ва ассортиментини кенгайтиришнинг қўшимча имкониятларини қидириб топиш юзасидан тадбирларни кўзда тутишни таклиф қилди.

СССР Министрлар Советининг Президиумига иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг Раислари, СССР министрлари ва идораларнинг раҳбарлари иштирокида ҳар бир иттифоқдош республика, СССР министрлиги ва идораси бўйича СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 йилги Давлат плани ҳамда СССРнинг 1981 йилги Давлат бюджети лойиҳаларини кўриб чиқиш ва ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили — 1981 йилда халқ хўжалигининг барқарор ва бир маромда ишлаши учун зарур шарт-шароитларни яратишни таъминлаш мақсадида кўрсатиб ўтилган лойиҳаларни тайёрлаш топширилди.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 йилги Давлат плани ҳамда СССРнинг 1981 йилги Давлат бюджети лойиҳалари СССР Олий Советининг муҳокамасига ҳавола этилади.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Тихонов нутқ сўзлади.

СССР Министрлар Советининг мажлиси ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих иштирок этди. (ТАСС).

НОҚОРАТУПРОҚ ЎЛКАГА ОТАЛИҚ ЁРДАМИ

Ўзбекистон тўрт йил муқаддам ўзининг ёш вакилларини Ноқоратупроқ ўлкага кузатган эди. Бу завқли воқеа бўлган эди. Республика комсомоллари совет халқларининг дўстлиги ва қардошлиги эстафетасини кекса авлодлардан қабул қилиб олиб, ўзи олис бўлса ҳам, дилга яқин ўлкага куч ва билимларини сарфлаш учун ихтиёрий равишда, қалб амри билан йўл олдилар. Иваново ва Новгород областларига оталиқ ёрдами бериш юзасидан конкрет мажбуриятлар олган республика меҳнаткашлари учун Ноқоратупроқ ўлканинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришда қатнашиш жонажон иш бўлиб қолди. Ўзбекистон вакиллари бу ерда йирик ихтисослаштирилган совхозларни, қурилиш индустрияси корхоналарини барпо этишга қизғин киришдилар. Мелиорацияланган 23 минг гектар ер оборотга киритилди, 60 минг квадрат метр уй-жой қурилди. Ўн биринчи беш йиллик учун оталиқ ҳамкорлигининг бундан ҳам юқори поғонаси белгиланди.

Ҳозир Россиянинг Ноқоратупроқ ўлкасини обод қилишда деярли барча иттифоқдош республикаларнинг, шунингдек Москванинг, Россия Федерациясидаги бир қанча ўлка ва областларнинг намояндалари қатнашмоқдалар. Бу совет халқлари бузилмас бирлигининг, уларнинг иқтисодий ва социал вазифаларни ҳал этишда ўзаро қудратли мададкорлигининг ёрқин далилларидан биридир. Белоруссия коллективларини муҳим регионни ривожлантиришга айниқса салмоқли ҳисса қўшаётганлар қаторида ҳақли равишда тилга олиш мумкин. Улар Псков областидаги Питалов райони хўжаликларини комплекс ободонлаштирмоқдалар. Брянск областидаги еттита районнинг экинзорларини мелиорациялаштириб бермоқдалар. Қирғизистон вакиллари Ярославль диёрида «Қирғизистон» совхозини барпо этмоқдалар. Молдавиянинг сув хўжалиги ва қурилиш ташкилотлари Удмуртия АССРда, Литва ташкилотлари Смоленск областида юксак мажбуриятлар олишди. Ноқоратупроқ ўлка объектларида беш йилликнинг тўрт йили мобайнида оталиқ ташкилотлари 170 миллион сўмликдан зиёд пудрат ишларини бажариб беришди. Захи қочирилган ва суғорилган 56 минг гектар ер деҳқончилик қилиш учун топширилди. 37 минг гектар ерда маданий-техника тадбирлари ўтказилди. Мелиорация ташкилотларининг ўзи учун 92 минг квадрат метр уй-жой қурилди.

Ноқоратупроқ ўлка меҳнаткашлари қишлоқ экономикасини юксалтириш ишларининг жуда катта ҳажмини ўз зиммаларига олдилар, албатта. Аввало, улар белгиланган режаларни ўз кучлари билан рўёбга чиқармоқдалар. Аммо улар дўстларнинг ёрдамини миннатдорчилик билан қабул қилмоқдалар. Ҳозир бу ёрдам айниқса зарур, чунки зонани обод қилиш программасининг бажарилиши бирмунча орқада қолмоқда. Мелиорацияланган ерлар кўзда тутилганидан кўра камроқ топширилди. Бир қанча жойларда ишлаб чиқариш объектлари ва уй-жой бинолари ўз вақтида қуриб битказилмаяпти, хўжаликлар кадрларнинг етишмаслигидан кўпинча қийин аҳволга тушиб қолмоқдалар. Мана шуларнинг ҳаммаси ҳозирча дала ва фермаларнинг маҳсулдорлигини ошириш учун кўзда тутилган суръатларга эришиш имкониятини бермаяпти.

Оталиқ коллективлари Ноқоратупроқ ўлка олдида турган вазифаларнинг муҳимлигини эътиборга олиб, қайта қуриш ишларининг муваффақиятига активроқ кўмаклашишни, қишлоққа янада салмоқли ёрдам беришни ўз бурчлари деб билмоқдалар. Улар нуқсонлардан сабоқ чиқариб олишга, ўзларига нисбатан талабчан бўлишга интилмоқдалар. Аммо ҳамма жойда ҳам мана шундай кайфият ҳукм сураётгани йўқ. Айрим коллективларнинг ваъдаси билан иши бир-бирига мос келмай қолди.

Масалан, Николаев областининг коллективлари беш йил мобайнида Ярославль хўжаликларида бир ярим миллион сўмлик мелиорация ишларини бажаришни, беш минг гектар суғориладиган ерни деҳқончилик қилиш учун топширишни, ўттиз минг квадрат метр уй-жой қуришни кўзда тутган эдилар. Лекин тўрт йил мобайнида атиги тўрт юз минг сўмга яқин ҳажмдаги иш бажарилди, экинзорларни мелиорациялаш ва уй-жой қуриш ишлари деярли тўхтаб қолди. Запорожье областининг коллективлари олган мажбуриятларнинг айрим бандлари амалга оширилмади. Ҳозирча Арманистон, Озарбайжон ва Эстония ССРнинг бир қанча ташкилотлари Ноқоратупроқ ўлкада жуда оз иш бажардилар. Краснодар ўлкасининг «Главкубанрисстрой» ташкилотлари Торжка шаҳрида қурилиш индустрияси базасини барпо этиш топшириқларини йил сайин уддалай олмаяптилар. Орқада қолиш кўп жиҳатдан бир қанча министрликлар ва идоралар, партия, совет ва хўжалик органларининг оталиқ интизомига риоя этилиши устидан дуруст назорат қилмаётганликлари билан изоҳланади. Иттифоқ Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан Қишлоқ қурилиши министрлиги, «Росколхозстрой» бирлашмаси Ноқоратупроқ ўлкага юборилган ташкилотларнинг самарали ишлаши учун имконият яратиб бермади, камчиликлар тўғрисидаги, ишлар кўнгилдагидек бормаётганлиги ҳақидаги сигналларга дуруст қулоқ солмади.

Ноқоратупроқ ўлка меҳнаткашлари, аввало, кечиктириб бўлмайдиган энг зарур проблемаларнинг ҳал этилишида кўмак кутмоқдалар. Амалий ҳамдўстликнинг комплекс, хилма-хил характери бунга жавоб беради. Оталиқ ташкилотлари лойиҳа ишларини бажаришни ўз зиммаларига олишлари, ерларни мелиорациялашлари, уйлар, ишлаб чиқариш бинолари қуришлари, топширилган объектларни ўзлаштиришда ёрдам беришлари жуда яхши. Шу билан бирга баъзи бир оталиқ ташкилотлари ўз ролларини унчалик тўғри тушунишмаяпти. Чунончи, волгоградликлар беш йилликнинг дастлабки уч йили мобайнида Чувашия хўжаликларига бешта «К-700» трактори ажратдилар, Татаристон корхоналари эса Горький областига суғориш учун йигирма минг метр қувур юбордилар.

Бу ерда техника керак, албатта, аммо оталиқ ташкилотлари шу жойнинг ўзига келиб ўз қўллари билан ёрдам беришлари, қиёфаси ўзгартирилган диёрда сезиларли из қолдиришлари қимматлироқ бўлур эди.

Кўнгилли ёрдамчиларни қабул қилиб олаётган кишиларнинг ҳамдўстлик муваффақияти учун масъулияти катта. Кўмаклашиш учун келганларни самимий кутиб олиш, доимо уларга эътиборли бўлиш, меҳнат ва дам олиш учун яхши шароит яратиш керак. Афсуски, бундан бошқача фактлар учраб турибди. Масалан, Иваново ва Новгород областларида уй-жой ўз вақтида тайёрланмаганлиги оқибатида Ўзбекистондан яқинда келган ишчиларнинг янги туркумини қабул қилишнинг иложи бўлмади. Баъзан иссиқ овқат, маиший қулайликлар билан боғлиқ масалалар ҳал этилмаяпти. Меҳнатнинг ташкил этилиши кўнгилдагидек эмас.

Ноқоратупроқ ўлкани обод қилиш — зўр социал-сиёсий ва иқтисодий аҳамиятга молик масаладир. Партия ташкилотларининг, коммунистларнинг бурчи — ҳар бир участкада муваффақиятли ишни таъминлашдан, зона қиёфасини ўзгартиш планларининг сўзсиз бажарилиши учун коллективларнинг социалистик мусобақасини кенг авж олдиришдан иборат. Оталиқ ташкилотларининг ишини доимо диққат марказида тутиш, қийинчиликларни аниқлашда, уларни зудлик билан бартараф этишга кўмаклашишда ёрдам бериш муҳимдир.

Россиянинг Ноқоратупроқ ўлкасини юксалтириш бутун мамлакатнинг иши бўлиб қолди. Ҳозир бу ўлканинг меҳнаткашлари оталиқ ташкилотлари билан биргаликда КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар. Улар ҳар бир коллективнинг меҳнат ҳиссаси нақадар салмоқли бўлса, шу ўлка экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда шу қадар катта муваффақиятларга эришилажагини биладилар.

(«ПРАВДА» газетасининг 19 августдаги бош мақоласи).

МАККАЖЎХОРИ ЎРИМИ

ТЕЗ СУРЪАТЛАР БИЛАН

1410 гектар майдондаги маккажўхорини ўриб олиш учун Шаҳрисабз райони маккажўхорикорларига 12 кун етди.

«Социализм» колхозидан Кароматт Қудратова бошлиқ бригадада ҳар гектар ердан 115 центнердан ҳосил олинди. Бу — ўтган йилдагидан 15 центнер кўпдир. (ЎзТАГ).

ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

XXVI

ТЕРИМ МАШИНАСИГА СИФАТ БЕЛГИСИ

Қўш орденли «Ташсельмаш» заводининг шонли коллективи пахтакорга ҳамиша елкадош, ҳамкор ва ҳамнафас. Пахтачиликдаги энг нозик ва мураккаб жараён — терим ишларини механизациялаш учун курашда машинасозлар конструкторлар билан биргаликда катта ишларни амалга оширмоқдалар. Завод коллективи пахта теримини механизациялаш соҳасида яна бир дадил қадам ташлади, такомиллашган терим машинасининг энг сифатли нусхасини кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

Яқинда СССР Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрининг ўринбосари Г. Кириченко имзоси билан қувончли мактуб олинди. Унда министрлик Давлат аттестация комиссиясининг қарорига биноан СССР Стандартлар давлат комитетида қайд қилинган «ХНП—1,8» ва «ХНП—1,8—0,4» пахта териш машиналарига Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи давлат Сифат белгиси тамғасини босиб ишлаб чиқаришига рухсат этилганлиги билдирилди.

Корхонанинг азамат ишчилари ва мутахассислари партия XXV съезди кўрсатмаларини муваффақиятли амалга ошира бориб, тайёрлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг техникавий даражасини муттасил яхшилашга эришмоқдалар. Янги терим машиналарига давлат Сифат белгиси берилганлиги корхона меҳнаткашларининг тажрибаси ва маҳорати муттасил ортиб бораётганлигини кўрсатади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

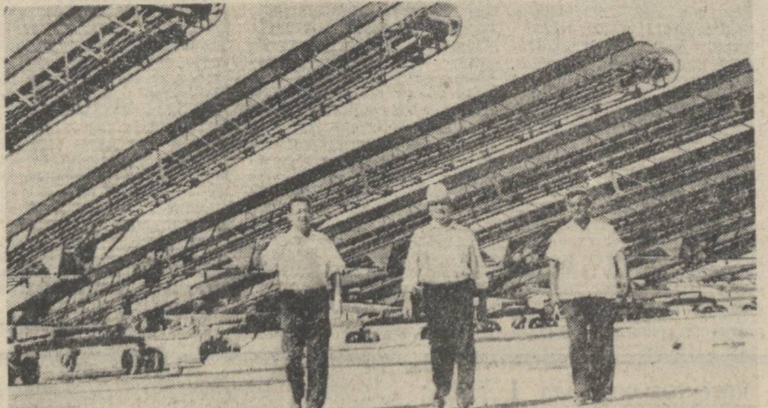

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. КПСС XXV съезди номли Қува пахта тозалаш заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари бу йил 80 минг тонна «оқ олтин»ни қабул қилиш ва қайта ишлаш мажбуриятини олишган. Суратда: шу заводга қарашли «Октябрь» пахта пунктида тайёрлов чизигига қўйилган транспортерлар.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

ОЗУҚА КЎПАЙМОҚДА

Сурхондарё деҳқонлари тўрт ўримдаёқ ўртача ҳар гектар ердан 180 центнердан пичан ўриб олдилар. Бу қишга озуқа жамлаш суръатларини янада жадаллаштириш имконини берди. Ленин йўли, Гагарин, Жарқўрғон районларида дағал хашакнинг икки йиллик запаси ғамлаб қўйилди.

Ҳозир область бедазорларига беш марта ўрим механизмлари киритилди. Силос, озуқавий лавлаги учун иккинчи марта экилган маккажўхори парвариш қилинмоқда.

(ЎзТАГ).

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

◆ АВГУСТ ОЙИНИНГ ҚОЛГАН КУНЛАРИДА ҲАМ СЪЕЗДОЛДИ ВАХТАСИДА ТУРИБ МЕҲНАТ ҚИЛИБ, ҲАММА МАЙДОНЛАРДА ЮҚОРИ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШГА ЭРИШИНГ, 5 МИЛЛИОН 850 МИНГ ТОННАЛИК «ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА ПУХТА ЗАМИН ЯРАТИНГ. ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛДА БАРЧА БРИГАДАЛАР, БЎЛИМЛАР, КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР, РАЙОНЛАР ВА ОБЛАСТЛАРДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНЛАРИ ВА МАЖБУРИЯТЛАРНИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРИШГА ЭРИШАЙЛИК!

◆ ҲАММА ЖОЙДА ДЕФОЛИАЦИЯ ЎТКАЗИШГА ҲОЗИРЛАНАЙЛИК, БУ ҒОЯТДА МУҲИМ ИШНИ ТЕЗ ВА СИФАТЛИ ЎТКАЗАЙЛИК, БАРГЛАРНИНГ ТЎЛА ТЎКИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАЙЛИК! БУ БИЛАН МАШИНАЛАРДА ТЎРТ МИЛЛИОН ТОННА ПАХТА ТЕРИШГА ПУХТА ЗАМИН ҲОЗИРЛАЙМИЗ.

◆ ТЕРИМ МАШИНАЛАРИ, ТЕЛЕЖКАЛАР, ТРАНСПОРТ ТРАКТОРЛАРИ, БАРЧА МЕХАНИЗМ-АГРЕГАТЛАРНИ ҚЎЛДАН ЧИҚАРИБ, ЛИНЕЙКАЛАРГА ЧИЗИБ ҚЎЯЙЛИК, МАВСУМ ДАВОМИДА ТЎХТОВСИЗ ИШЛАШИГА ЭРИШАЙЛИК! ДАЛАДА ТЕХНИКА ХИЗМАТИ КЎРСАТАДИГАН КЎЧМА УСТАХОНАЛАРНИ МАЛАКАЛИ МЕХАНИКЛАР, СЛЕСАРЛАР, ТОКАРЛАР, УСТАЛАР БИЛАН КОМПЛЕКТЛАНГ!

◆ МЕХАНИК-ҲАЙДОВЧИЛАР САФИ МУСТАҲКАМЛАНСИН ВА КЕНГАЙТИРИЛСИН! ҲАР БИР «ЗАНГОРИ КЕМА»НИ ТЎЛА ҚУВВАТ БИЛАН ИККИ СМЕНАДА ИШЛАТИШ ЧОРАЛАРИНИ КЎРИНГ. ҲОСИЛИ МАШИНАЛАРДА ТЕРИЛАДИГАН МАЙДОНЛАР АЖРАТИЛИБ, МЕХАНИЗАТОРЛАРГА БИРКИТИЛСИН!

◆ ДАЛА МЕҲНАТЧИЛАРИНИНГ УНУМЛИ ИШЛАШЛАРИ УЧУН ЕТАРЛИ МАДАНИЙ-МАИШИЙ ШАРОИТЛАР ЯРАТИБ БЕРИШ ХЎЖАЛИК РАҲБАРЛАРИНИНГ БУРЧИДИР.

ҚАРДОШЛИК БАЙРАМИ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН МЕҲМОНЛАРНИ КУТИБ ОЛМОҚДА

НУКУС, 19 август. (ЎзТАГ). Автоном республика пойтахти бугун азиз меҳмонларни — Қорақалпоғистон АССРда Татаристон АССР адабиёти ва санъати кунлари қатнашчиларини ранг-баранг гуллар, дўстона меҳр-муҳаббат, самимий табассум, байрамона куй-қўшиқлар билан кутиб олди. Меҳмонлар орасида Татаристоннинг таниқли ёзувчилари, композиторлари, саҳна усталари, кинематографчилари бор. Татаристон область партия комитетининг секретари М. Ф. Валеев делегацияга бошчилик қилмоқда.

Совет халқларининг бузилмас дўстлигини шарафловчи транспарантлар билан безатилган аэропортда тантанали митинг бўлди. Митинг қатнашчилари ҳозирги вақтда икки автоном республика меҳнаткашларининг КПСС XXVI съездига умумхалқ тайёргарлигининг чароғон нури билан ёритилган социалистик мусобақадаги алоқалари йил сайин мустаҳкамланаётганлиги тўғрисида гапирдилар. Улар иккала халқнинг эртага бошланадиган байрами миллий маданиятнинг янада гуллаб-яшнашига, бирбирларини бойитишига ёрдам беражагига ишонч изҳор этдилар.

Меҳмонлар бугун махсус ўзлари учун очилган «Татаристон Қорақалпоғистон рассомлари кўзи билан» кўргазмасида бўлдилар.

Л. И. БРЕЖНЕВ Ю. ЦЕДЕНБАЛ БИЛАН УЧРАШДИ

Учрашув пайти.

ТАСС махсус мухбири В. Мусаэльян телефотоси.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Совет Иттифоқида дам олаётган МХРП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал билан 18 августда Қримда дўстона учрашди.

Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбал совет ва монгол халқлари ўртасидаги муносабатлар муттасил янги формалар билан бойитилаётганлигини мамнуният билан уқтириб ўтдилар. КПСС билан МХРП сиёсат, идеология, кадрлар тайёрлаш ва бошқа соҳаларда фаол ва самарали ҳамкорлик қилмоқдалар. Совет Иттифоқидаги бир қанча автоном республикалар ва областлар партия ташкилотларининг Монголия Халқ Республикаси аймоқ партия ташкилотлари билан алоқасининг самарадорлиги ўсмоқда.

Совет Иттифоқи билан Монголия ўртасида иқтисодий муносабатлар муваффақиятли ривожланмоқда. 1981—1985 йиллар мобайнида Совет — Монголия товар обороти шу беш йилликдагига нисбатан 1,5 баравар кўпаяди ва қарийб 5 миллиард сўмдан иборат бўлади. МХРнинг қишлоқ хўжалигини, айниқса чорвачиликни ўстиришни янада кучайтириш, шунингдек ёнилғи, энергетика, кон саноати, енгил, озиқ-овқат саноати ва республика саноатининг бошқа тармоқларини юксалтириш тадбирлари келишиб олинди.

Ю. Цеденбал айтдики, марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принципларига асосланган Совет — Монголия ҳамкорлиги монгол халқига йирик социал-иқтисодий вазифаларни бажаришга, ўз фаровонлигини оширишга ёрдам бермоқда. У монгол халқига социализм қурилишида доимий, ҳар тарафлама қардошларча ёрдам бераётганлиги учун КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ва шахсан Л. И. Брежневга миннатдорчилик билдирди.

Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбал халқаро масалаларга доир бир қанча масалаларни муҳокама қилдилар, Осиё проблемаларига алоҳида эътибор бердилар. Халқларнинг тинчликка ва тинч ҳамкорликка, социал тараққиётга, миллий суверенитетни ҳимоя қилишга бўлган хоҳиш-иродасининг мустаҳкамланиши Осиёдаги сиёсий ҳаётнинг муҳим хусусиятидир. Шу билан бирга Осиё халқларининг озодлиги ишига душман бўлган кучларнинг хатарли тарзда активлашаётганлиги ҳам кўриниб турибди.

АҚШ империалистлари ва Хитой гегемончилари ҳар бири ўзига хос йўл билан ҳаракат қилиб, қитъада халқаро муносабатларни зўр бериб заҳарламоқда, можароли вазиятларни сақлаб қолишга ва кескинлаштиришга интилмоқда. Кўп йиллардан бери Яқин Шарқда давом этаётган танглик, Эрон атрофидаги кескин вазият, Афғонистондаги Апрель революциясининг ғалабаларига қарши хуружлар, Ҳинди-Хитой мамлакатларига қўпол ҳарбий ва бошқа тазйиқлар, АСЕАНга аъзо бўлган давлатларнинг ички ишларига аралашишга уринишлар бунинг далилидир.

Совет Иттифоқи билан Монголия ҳукуматлар доираларининг, демократик ҳаракатларнинг, прогрессив ташкилотлар ва кенг халқлар оммасининг ўз юртига ўзи хўжайинлик қилиш ҳуқуқи учун олиб бораётган кураши билан бирдам эканликларини билдирадилар. Улар Осиёда вазиятни нормаллаштириш ҳамда ҳамма жойда яхши қўшничилик муносабатларини барқарор қилиш учун курашмоқдалар.

Кескинликнинг юмшатилиши Европада ва жаҳоннинг бошқа ҳар бир райони учун қанчалик зарур бўлса, Осиё учун ҳам шу қадар зарурдир. Бу эса куч ишлатиш ёки куч ишлатиш билан таҳдид қилиш сиёсатидан тамомила воз кечишни талаб қилади. Осиёда мустаҳкам тинчлик жаҳон сиёсий иқлимини соғломлаштиришга ғоят самарали тарзда хизмат қилиши мумкин.

Ўртоқ Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбалнинг учрашуви дўстона, самимий вазиятда ўтди ва муҳокама қилинган масалалар хусусида томонларнинг тамомила бир фикрда эканликларини намойиш қилди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко қатнашди. (ТАСС).

ИЖОБИЙ ТАЖРИБАЛАР—УМУМХАЛҚ МУЛКИ

УЛКАН РЕЗЕРВЛАР МАНБАИ

ОҚҚЎРҒОН ПАХТА ТОЗАЛАШ ЗАВОДИ ВА «ОҚҚЎРҒОН» СОВХОЗИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҲАМКОРЛИГИ САМАРАЛАРИ

Маълумки, Винница область Ямполь райони лавлагикорлари ва қанд заводи ходимларининг социалистик мусобақани янада ривожлантириш мақсадида бошлаб берган шартнома асосидаги меҳнат ҳамкорлиги янги қимматли ватанпарварлик ташаббуси сифатида майдонга чиққан эди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Винница область, Ямполь райони лавлагикорлари ва қанд заводи ходимларига йўллаган табригида шундай деб таъкидлади: «Сизларнинг бу ажойиб ташаббусингиз муҳим умумдавлат аҳамиятига эга. У —қишлоқ хўжалиги ва қишлоқ хўжалик хом ашёсини қайта ишловчи саноат тармоғи ходимлари ўртасидаги социалистик мусобақани ривожлантиришда янги давр очади. Уларнинг биргаликдаги куч-ғайратлари замирида ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришнинг улкан резервлари ётибди».

Заводимиз коллективи биринчилар қаторида ямполликлар ташаббусига қўшилди. Корхона меҳнат аҳли «Оққўрғон» совхози ишчиларини социалистик мусобақага чақирганига анча йил бўлиб қолди. Ҳозир икки коллектив — Оққўрғон пахта тозалаш заводи ва «Оққўрғон» совхози ишчилари ўзаро ҳамкорлик шартномаси тузиб меҳнат қилмоқдалар. Ҳар соҳада бир-бирларига амалий ва маънавий ёрдам кўрсатмоқдалар. Мусобақа юритишнинг ўзаро ижодий ҳамкорликка асосланганлиги яхши самаралар бермоқда. У мусобақалашувчи томонларнинг ҳар бир масалада фақат ўз фойдасини кўзлаб эмас, балки умумдавлат нуқтаи назаридан корхона ҳамда хўжаликнинг бирдек равнақ топишини кўзда тутган ҳолда уюштирилмоқда. Бу коллективларда ўзаро ҳамкорлик шартномаси талабларининг бажарилиши юзасидан текширувларда ютуқларни таъкидлаб, камчилик ва нуқсонларни кўрсатиш, уларни бартараф этишга ўзаро кўмаклашиш давлат планлари ва мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишида катта роль ўйнамоқда.

Иккала коллективда мусобақа шартларида кўрсатилганидек, ойлик ва квартал якунлари тартибли равишда текширилиб, мусобақа натижалари ҳамда сифат кўрсаткичлари мунтазам эълон қилиб борилаётир. Завод ва корхона вакилларидан тузилган қўшма кенгаш аъзолари актив фаолият кўрсатмоқдалар. Чунончи, заводимиз 1979 йил январь ойида планни бажаргани ҳолда социалистик мажбуриятини баъзи сабабларга кўра уддалай олмади. Бундан хабар топган қўшма кенгаш аъзолари февралнинг биринчи ўн кунлигида корхонага йиғилишди. Заводнинг ойлик иш фаолиятини синчиклаб текширишди. Бир қанча қимматли маслаҳатлар ўртага ташланди, ишлаб чиқаришда фойдаланилмаётган имкониятлар кўрсатилди. Чунончи, заводнинг тўла қувват билан ишламаётганлиги, арзимас эҳтиёт қисмларнинг тайёр турмаслиги сабабли агрегатларнинг узоқ вақт тўхтаб қолиши, тайёрлов пунктларидан ташиб келтирилаётган пахта ишлаб чиқариш эҳтиёжларини тўла-тўкис қондирмаётганлиги каби қатор камчиликларни дўстона, рўйирост юзга айтишди.

Совхоз коллективи ўз мусобақадошига корхона ишини жонлантириш учун амалий ёрдам кўрсатди. Заводга пахта хом ашёси етказиб беришни кўпайтириш учун хўжаликдан техника ва ишчи кучлари ажратилди. Бу билан хом ашё танқислиги сабабли юзага келган қийинчиликни бартараф этиш, заводни етарли миқдорда пахта билан таъминлашдек долзарб масала ҳал этилди. Икки коллектив ўртасида мустаҳкам илдиз отган, ажойиб меҳнат ҳамкорлиги анъанасига айланган бу ўзаро ёрдам натижасида завод планларнинг бажарилишида катта ўзгариш ясади. Февраль ва март ойи топшириқлари ортиғи билан бажарилди. Биринчи квартал якуни бўйича маҳсулот реализация қилиш плани 103,8, тола ишлаб чиқариш плани 103,2, линт ишлаб чиқариш плани 107,2, ва меҳнат унумдорлиги плани 112,1 процентга адо этилди. План ва мажбуриятларини муваффақиятли ўриклатган корхона коллективи Ўзбекистон пахта тозалаш саноати ходимлари социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, фахрли учинчи ўринни эгаллади, коллективга 2100 сўм пул мукофоти топширилди.

Икки коллектив ҳамкорлиги яхши самаралар бераётганлигини кўрсатувчи мисолларни «Оққўрғон» совхози ҳаётидан ҳам келтириш мумкин. Заводимиз вакиллари ҳар сафар хўжаликда бўлганларида ютуқларни таъкидлаш билан бирга ишга халақит бераётган камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтишга, уларни тезроқ бартараф этиш йўлларини биргаликда бамаслаҳат қидиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Ҳозир чорвачилик зарбдор фронт ҳисобланади. Шунинг учун ҳам кейинги вақтларда совхознинг пахтачилик ва бошқа соҳалари қатори чорвачиликнинг аҳволи ҳам текшириладиган бўлиб қолди. Қўшма кенгаш аъзолари рейдлардан бирида совхознинг чорвачилик фермаси ишлари билан танишдилар ва қатор нуқсонларни аниқлаб, уларни тезда йўқотиш юзасидан фойдали маслаҳатлар бердилар. Завод мавжуд камчиликларни тугатишда хўжаликка амалий ёрдам кўрсатди. Жумладан, корхонадан чиқаётган озуқабоп чиқиндиларни совхоз фермасига ташиб бериш вазифаси зиммага олинди.

Завод ва совхоз коллективлари бир-бирларининг тавсияларига кўра ишлаб чиқариш пешқадамларини маънавий ва моддий рағбатлантириш тартибини ҳам кенг қўлланмоқдалар. Ўзаро ҳамкорлик шартномаси асосида йил давомида бир группа қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорлари завод маъмурияти томонидан мукофотланди. Совхоз маъмурияти ҳам бир гуруҳ илғор ишчиларни моддий рағбатлантирди. Кишилар меҳнатини бу тарзда тақдирлаш кишилар билан кишилар, коллективлар билан коллективлар ўзаро меҳнат ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш, уларни бир-бирига яқинлаштириш, биродарлаштириш, пировардида одамларда коммунистик хислат — умумжамият манфаати учун меҳнат қилиш, ўзгалар меҳнатига ҳурмат билан қараш руҳини тарбиялашда янги истиқболлар очяпти. Шу жиҳатдан у алоҳида таҳсинга лойиқдир.

Социалистик мусобақанинг ўзаро ижодий ҳамкорликка асосланган бу янги формасини янада такомиллаштириш ва кенгайтириш керак. Бизнингча, корхоналар ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг асосий қисмини маълум бир тўқимачилик фабрикасига жўнатиш ва у билан ҳам ўзаро ҳамдўстликка асосланган социалистик мусобақа шартномаларини тузиб ишлаш вақти келди. Агар у амалга ошса, пахта тозалаш корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулотлар сифатини янада яхшилаш, меҳнат унумдорлигини оширишда янада салмоқлироқ муваффақиятларга эришиш учун қўшимча имкониятлар яратилган бўлур эди. Бундай кенг ижодий ҳамкорлик тўқимачилар учун ҳам иқтисодий манфаатдорликдан холи эмас. Улар ҳар доим бир хил ва сифатли тола олганликлари учун тўқимачилик машиналарини ҳар хил сифатдаги пахта учун созлашга кетадиган қимматли иш вақтидан ютадилар.

Демак, совхоз, колхоз, пахта тозалаш заводлари ва тўқимачилик корхоналари ўртасида йўлга қўйиладиган ўзаро ҳамкорлик шартномасига асосланган социалистик мусобақа бу меҳнат беллашуви иштирокчиларининг дўстона ҳамжиҳатлигини юзага келтириш билан бирга, давлатга катта иқтисодий манфаат етказиб, самарадорликни янада оширишнинг муҳим манбаи бўлиб хизмат қилади.

А. ТУРСУНОВ,
Тошкент областидаги Оққўрғон пахта тозалаш заводи директори.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

МЕҲНАТКАШЛАР ИЖОДИЙ АКТИВЛИГИНИ ОШИРИБ

КПСС XXVI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга меҳнаткашларнинг куч-ғайратини сафарбар этишда Киров район меҳнат коллективларида иш олиб бораётган партия группаларининг активлиги муттасил ошиб бормоқда. Тошкент шаҳар партия комитетининг бюроси меҳнаткашларнинг куч-ғайратини ўнинчи беш йиллик топшириғини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш ва уларнинг ижодий активлигини кучайтириш борасида Киров район партия комитети амалга ошираётган тадбирларни муҳокама қилиб, бунда партия қуйи звеносининг жанговарлиги муҳим роль ўйнаётганлигини алоҳида таъкидлади. Ҳозир районда 29 бошланғич, 77 цех партия ташкилоти, 46 партия группаси иш олиб бормоқда.

Саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг бир қатор меҳнат коллективларида партия группалари айниқса самарали иш олиб бораётирлар. Улар бригада, участка, сменада соғлом маънавий муҳитни вужудга келтириб, 118 коллектив ўнинчи беш йиллик топшириғини В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача бажаришини таъминладилар. Коммунистлар съездолди социалистик мусобақасида фаол қатнашиб, меҳнатда ажойиб намуна кўрсатмоқдалар. Ўзларининг шахсий ибратлари билан бошқаларни сифатлироқ, унумлироқ меҳнат қилишга руҳлантирмоқдалар.

КОММУНИСТЛАР АВАНГАРДЛИГИ ЎСМОҚДА

Тошкент шаҳар партия комитетининг бюроси трактор заводи партия ташкилотининг фаолияти тўғрисидаги масалани қараб чиқди. Тракторсозлар ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун олиб бораётган курашда партия қуйи ячейкаларининг сиёсий-ташкилотчилик роли ўсиб бораётганлиги кўрсатиб ўтилди. Ўз сафида 1040 коммунист ва партия аъзолигига кандидатни бирлаштириб турган мазкур ташкилотда ишлаб чиқаришнинг барча жабҳаларига партиявий таъсир кўрсатиш, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда коммунистларнинг авангардлигини оширишнинг услуб ва усуллари тобора такомиллаштирилмоқда. Коммунистлар ўзларига топширилган участкаларда намуна кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Партия ташкилоти ишчи кадрларнинг малакасини ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, сиёсий-тарбиявий ишларни такомиллаштиришга ҳам эътиборни кучайтираётир. Шуни айтиш кифояки, олий ўқув юртларининг кечки ва сиртқи бўлимларида, ишчи ёшлар мактабларида 700 дан ортиқ тракторсоз билим олмоқда.

ПАРТИЯ ЙИҒИЛИШИ — ТАРБИЯ МАКТАБИ

Тошкент шаҳар партия комитетининг бюроси Фрунзе район партия ташкилотларида партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш тажрибасига доир масалани қараб чиқди. Район партия ташкилотларида ўтаётган йиғилишларда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, партиявий-сиёсий ишларни кучайтириш, меҳнаткашларнинг куч ва ғайратини ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш, партия съездига муносиб тайёргарлик кўриш учун бошланган мусобақада уларнинг фаол иштирокини таъминлаш борасида муайян иш қилинаётганлиги кўрсатиб ўтилди. Партия ташкилотларида ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун социалистик мусобақани ташкил этиш масалалари коммунистларнинг очиқ йиғилишларида муҳокама қилиш анъана бўлиб қолди. Натижада йиғилишлар қизғин, ошкора фикр олишув руҳида ўтмоқда. Уларда ишни яхшилашга қаратилган фойдали таклиф ва мулоҳазалар, танқидий фикрлар билдирилмоқда. Шуни айтиш кифояки, фақат кейинги партия йиғилишларининг ўзида 20 мингдан зиёд ишчи ва хизматчи иштирок этди. Уларнинг кўпчилиги кун тартибида турган масалани муҳокама қилишда фаол қатнашди.

ЙИЛЛИК ПЛАН — 7 НОЯБРГА

НАҚШЛАРДА НАФОСАТ

— Ишга янги келган йигитнинг ғайрати зўр кўринади?

— Нимасини айтасиз, шогирдга энди ёлчийдиганга ўхшаймиз. — Прораб Пўлатжон Иброҳимов суҳбатдошига қараб, мийиғида кулиб қўйди.

Тўғри-да, ўз касбига ихлос қўйган шогирдга ким ҳавас билан қарамайди, дейсиз. Бир вақтлар Пўлатжоннинг ўзи ҳам шогирд бўлган. У Саяно-Шушенск, Чорвоқ ГЭСлари, Тошкент метрополитени қурилишларида фаол қатнашди. Меҳнатда тобланиб, катта ҳаёт тажрибаси ва синовлардан ўтган.

Жавлонбек Жамолов ҳам қурилишга келганда ёшгина йигитча эди. У бақувват қўллари билан белкуракда қоришмани арматура устига сурар, сўнгра вибратор билан чокларига пардоз берарди. Пўлатжон ўз шогирдининг пишиқ-пухта ишидан, изланувчан, ўқишга ҳавасмандлигидан хурсанд эди.

Жавлонбек Бенков номли Тошкент рассомлик санъати билим юртида таҳсил кўраётганидаёқ янги миллий нақшлар, безаклар яратиш устида бош қотирди. Назарий билимларини бойитиш учун ўқитувчиларнинг бўш вақтларидан фойдаланишга ҳаракат қилди. Дарсдан кейин пойтахтнинг кўркам кўчаларидаги муҳташам бинолар қаршисида соатлаб туриб қолди. Музейларга борар, тарихий-архитектура ёдгорликлари билан танишар ва беихтиёр ўзи танлаган касбнинг нақадар шарафли эканлигидан фахрланиб қўярди.

Бир куни тарихий ёдгорликларни реставрация қилаётган усталарга дуч келиб қолди. Ганчкорнинг қўлидаги тиғ гўё оддий қаламдек тез ҳаракат қиларди. Уста берилиб ишлар, у тиғи изидан ҳосил бўлаётган нафис шакллардан бўлак ҳеч нарсани ўйламас ва кўрмас ҳам эди. Шунда у инсон қўли, заковати нималарга қодир эканлигини чуқур ҳис қилди. Бунинг учун эса фақат меҳнат ва завқли меҳнат қилиш лозимлигини тушунди.

Биз «Наманганводстрой» трестининг 7-механизациялашган кўчма колоннаси бинокорлари ҳузурида бўлганимизда Янгиҳаёт қишлоғида амалга оширилаётган ишлар кўлами билан танишдик. Усталарнинг сеҳрли бармоқларидан жило топаётган, ганчга жон ато этиб, кўркам гулдасталар ҳосил қилинаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Булар шунчаки расмлар, шакллар бўлмай, балки нодир санъат асарлари, машаққатли ижоднинг маҳсуллари эди.

Янгиҳаёт қишлоғини замонавий услубда қайта тиклаётган, уни нақшлар жилоси билан безаётганлар орасида М. Қўчқоров, Ҳ. Дониёров, О. Убайдуллаев, Ш. Исабоев ўртоқларнинг номини кўпчилик ҳурмат билан тилга олади.

— Биз қишлоқларни қайта қуриш, хуторларни тугатиш билан кифояланмай, — дейди 7-механизациялашган кўчма колонна бошлиғи Ж. Раҳматуллаев, — янги замонавий шаҳарчалар бунёд этишга ҳам катта куч сарфлаяпмиз. Бугунгача Янгиҳаёт марказида салкам 1 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. 200 ўринли профилакторий комплекси шу йил ичида ишга туширилади. Янги уй-жойлар қуриляпти. Заркент сув омбори қурилишида 10 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилиши керак. Буларнинг ҳаммаси, шубҳасиз, қишлоқларда жуда катта социал-иқтисодий ўзгаришларни вужудга келтиради.

Қурувчилар, монтажчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Ҳар бир бинокор зиммасига оширилган мажбуриятлар қабул қилган. Улар иш сифати ва самарадорлигини ошириш, ўнинчи беш йиллик шахсий топшириқларини ортиғи билан бажариб, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга аҳд қилишган. Бетон заводи эса қурувчиларга хом ашё етказиб беришда мақтовга лойиқ ишлар қилмоқда. Коллектив йил бошидан буён ишга тушириладиган объектларга 8 минг кубометр маҳсулот етказиб берди. Пўлатжон Иброҳимов, Жавлонбек Жамолов ўртоқлар бошлиқ комплекс бригадалар беш йиллик планларини 7 ноябрга қадар бажариш мажбуриятини олишган. Трестда бу шиорни қўллаб-қувватлаганлар сафи тобора кенгайиб боряпти. Самарали меҳнат, изланишлар яхши натижалар бермоқда.

Трестнинг «Лола» пионер лагери қиш фаслида санаторий-профилакторий вазифасини ўтайди. Шу сабабли бу ерда дам олувчиларга кенгроқ қулайликлар яратиш мақсадида қўшимча бинолар, ётоқхоналар, чойхона ва магазинлар қурилиши авж олдириб юборилган.

Ўзининг замонавий архитектураси билан киши диққатини жалб этувчи «Кексалар чойхонаси»га кирамиз. Деворлари ганчдан ўйиб ишланган бинонинг шифт қисмидаги нақшлар кўзни олади. Дарҳақиқат, ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, «Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксак маданият билан, жуда кенг маънодаги меҳнат, турмуш маданияти, кишилар ўртасидаги муносабатлар маданияти билан қўшиб олиб бориш ҳозирги энг муҳим вазифалардан биридир».

Партиямизнинг бу йўл-йўриғи Янгиқўрғон район партия, совет ташкилотларининг диққат марказида турибди. Қурилиш ишларида халқ амалий санъати намуналаридан, миллий нақшинкорлик услубларидан кенг фойдаланиш йўлга қўйилмоқда. Усталар халқ амалий санъати намуналари, ҳозирги замон архитектураси ютуқларидан самаралироқ фойдаланишга ҳаракат қилмоқда. Буларнинг ҳаммаси совет кишиларининг юксак социалистик турмуш тарзига мос бўлиб тушмоқда.

Янгиҳаётнинг келажаги порлоқ. Бу ерда ҳадемай кўплаб шинам уй-жойлар, маъмурий, маданий-маиший бинолар қад кўтаради. Кенг кўламдаги бу ишларни амалга оширишда, шубҳасиз, Жавлонбек Жамолов бошлиқ нақшинкорлар бригадасининг ҳам муносиб ҳиссаси бўлади.

Т. НАЗИРОВ,
А. МАННОПОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

ЛЕНИНЧА ТАЖРИБАНИНГ БУЮК КУЧИ

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги муносабати билан матбуот саҳифаларида янги-янги нодир ҳужжатлар, хотиралар, фотолавҳалар, қолаверса, доҳий фаолиятининг эндигина маълум бўлган жиҳатлари кенг ёритилди. Профессор И. Стерникнинг яқинда «Ўзбекистон» нашриёти босиб чиқарган «Ленин юрист» китоби шулар жумласидандир.

Мазкур китобда революция манфаатлари йўлида В. И. Лениннинг ҳуқуқдан қай тарзда фойдаланиш тажрибаси баён қилиб берилган. Монография авторининг деярли чорак асрлик тадқиқотлари маҳсулидир. Ёш Ульяновнинг, хусусан Самара ва Петербургдаги юридик, аниқроғи адвокатлик фаолияти анча вақтга қадар деярли тадқиқот қилинмай келинган эди.

И. Стерникнинг монографиясида В. И. Ульянов ўз юридик билимидан ишчиларнинг сиёсий активлигини оширишда чуқур фойдаланганлиги кўплан кўп факт ва деталларда ўз ифодасини топган. Китобда В. И. Лениннинг РСДРПга, унинг Давлат думасидаги фракцияларига ва партиянинг айрим арбобларига буржуа қонунчилигидан қай тарзда фойдаланиш кераклиги тўғрисида берган кўрсатмалари айниқса қизиқарлидир.

В. И. Лениннинг публицистик асарларида унинг юридик маълумоти жуда қўл келгани ҳақидаги материаллар ҳам ғоят қизиқарли баён қилинган.

В. И. Лениннинг совет давлат аппаратини яратиш ва мукаммаллаштириш борасидаги юридик фаолияти айниқса диққатга сазовордир. Асарда Лениннинг Октябрь Декретларининг ижодкори эканлиги, Совет суд қонунчилиги тўғрисидаги ғамхўрлиги мароқ билан ҳикоя қилинади. Эътиборга сазовор жойи шундаки, Совет ҳокимияти Декретлари ва бошқа қонун ҳужжатлари лойиҳаси устида В. И. Лениннинг синчковлик билан олиб борган иш услуби конкрет ҳужжатлар, фактлар замирида талқин қилиб берилган.

В. И. Ленин ҳуқуқ назариётчиси, Совет давлатининг кўплаб конституцион ҳужжатлари, декретлари ва бошқа қанчадан-қанча актларнинг муаллифи, муҳарриридир.

Китоб совет аппарати, юридик ўқув юртлари ўқитувчилари, студентлари, ҳуқуқ масалалари билан қизиқувчи кенг китобхонлар учун мўлжалланган.

Л. ОХУНЖОНОВ,
юридик фанлари кандидати, доцент.

Тошкент тепловоз депосида беш йиллик топшириқларини барвақт бажариб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олаётган машинистлар сафи кун сайин кенгайиб бормоқда. Улардан бири — Михаил Антонович Смагин. Моҳир машинист айни кунларда 1981 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Якунловчи йилнинг ўтган даври ичида 6,5 тонна ёнилғи тежаб қолиб, мусобақада пешқадамлик қилди.

Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори М. Смагин.

И. Глауберзон фотоси.

ЁШЛАР, СИЗНИ ҲАЁТ ЧОРЛАЙДИ

БУНДА ЎҚИР ТЎҚИМАЧИЛАР

Репортаж

Яқинда Бухоро тўқимачилик комбинатида бўлганимизда халқ ҳунармандчилигининг бошқа турлари сингари кўҳна шаҳарда тўқимачилик ҳам қайта тикланганлиги, узоқ муддатли танаффусдан сўнг жаҳон бозорларида Бухоро газламаси тагин ўз жамолини кўз-кўз қилаётганлиги заминида партия-ҳукуматимизнинг бемисл ғамхўрлиги ётганлигини яна бир карра қалбдан чуқур ҳис этдик. Бу ерда Ўрта Осиёда энг йирик тўқимачилик комбинати ишлаб турибди.

Биз тўқимачилар меҳнат қилаётган корхонанинг кенг, ёруғ цехларини айланганимизда, қалби меҳнат завқи билан тўлиб-тошган навқирон ишчилар билан суҳбатлашганимизда гап мавзуи бевосита 100-ҳунар-техника билим юртига бориб тақалаверади.

— Мен шу билим даргоҳида касб ўрганиб 1974 йилда комбинатга келдим, — дейди икки беш йиллик шахсий топшириғини аллақачон бажариб қўйган ёш тўқувчи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Барнохон Истамова. — Ёшликдан тўқувчи бўлишни орзу қилардим. Ниятимга етдим. Бобокалонларимиз эски ёғоч дўконларда азоб-уқубат билан қилган юмушни ўйнаб-ўйнаб бажараётирман. Менга чуқур билим берган, касб ўргатган, фахрли ҳунар калитини қўлимга тутқазиб, илҳомбахш меҳнат қучоғига йўллаган билим юртимизга, ўсиб-улғайишимиз учун кенг имкониятлар ва имтиёзлар яратиб берган қадрдон партия-ҳукуматимизга чин дилдан раҳмат.

Шуниси диққатга сазоворки, ҳозир комбинатда меҳнат қилаётган ёш ишчиларнинг кўпчилиги 100-билим юртининг собиқ ўқувчиларидир. Билим юрти ташкил этилганига ҳали саккиз йил ҳам бўлгани йўқ. Уни уч минг нафардан кўпроқ йигит-қиз битириб чиқди. Улар Бухоро, Тошкент ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидаги тўқимачилик корхоналарида ғайрат кўрсатиб ишлашяпти. Буни билим юрти адресига жойлардан келиб турган раҳматномалардан ҳам билиш мумкин. Хўш, бунинг сири нимада?

Билим юрти ҳаёти билан чуқурроқ танишганимизда ишчи кадрлар тайёрлаш, уларга чуқур назарий ва амалий билим бериш, битирувчиларда меҳнатга, касбга меҳр-муҳаббат уйғотиш, бажариладиган ишнинг сифати ва салмоғи учун масъулият кўникмаси ҳосил қилиш борасида бу ерда ибратли тажриба орттирилганлигининг гувоҳи бўлдик. Юқори малакали ишчи-кадрлар тайёрлаш учун барча шароит яратиб берилган. Фан кабинетлари ва устахоналар кўргазмали воситалар, қўлланмалар, мосламалар, асбоб-ускуналар ва бошқа ўқув-техника қуроллари билан жиҳозланган. Билим юрти комплекси тўрт қаватли ўқув корпуси ва ётоқхона биносини, 300 ўринли ошхона, 2 та спорт зали, кўп қаватли ўқув-устахона биноларини ўз ичига олади. Ўқув-спорт базаси йилдан-йилга кенгайиб, мустаҳкамланиб боряпти. Уйда йигит ва қизлар спортнинг етти тури билан шуғулланишади.

Билим юрти қошида «Гўзал» бадиий ҳаваскорлик тўгараги мавжуд. 300 ўринли кино зал ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқариш даргоҳига айланган. Қироатхонага эга бўлган шинам кутубхона, қизил бурчаклар ҳамиша гавжум. Таълим-тарбия ишлари кабинет системасида олиб борилади. Яқинда дирекция ташаббуси билан тажриба тариқасида «Ота-оналар, сизлар учун» деб аталган махсус кабинет ташкил этилди. Бу ерда ота-оналар кенгаши иш кўради, лекциялар, учрашувлар, суҳбатлар ўтказилади, билим юрти, комбинат ҳақида ҳикоя қилинади.

Бу ерда ҳозир қарийб 700 талаба билим оляпти, касб ўрганяпти. Улар ўқув-ишлаб чиқариш цехларида ип йигириш, калавалаш, газлама тўқиш ва бошқа жараёнларни мустақил бошқариш сирларини эгаллашади. Ибн Сино номли ва Ғафур Ғулом номли ўрта мактабларда билим юртининг филиаллари ҳам бор. Амалий машғулотлар Бухородан ташқари Иваново, Олмаота, Молдавиянинг Бендера шаҳарларидаги тўқимачилик комбинатларида ўтказилади. Ўтган йили билим юртида меҳмон бўлган республикамизнинг таниқли тўқимачилари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Лидия Казанцева ва Буолма Жўраевалар бу ердаги ўқитиш ва амалий машғулотлар ўтказиш савиясига юқори баҳо беришди.

Билим юртида юздан зиёд инженер-педагог бор. С. Каримов, Х. Хайитова, Р. Қудратова, Ж. Раҳимов, М. Ражабова, Б. Пиримқулов, Р. Йўлдошева, М. Ҳасанова каби ўқитувчи-мураббийлар ёшларга пухта билим беришда, касб ўргатишда бутун куч-ғайратларини, билим ва тажрибаларини сафарбар этишаётир.

Билим юрти директори, кекса педагог Маҳмуджон Азимов биз билан суҳбатда эришилган ютуқлар ва келгусидаги улкан режалар ҳақида бундай деди:

— 1979 йилда малакали ишчи-кадрлар тайёрлашда яхши ютуқлар қўлга киритилгани, ўқувчилар ўртасида таълим-тарбия юқори савияда олиб борилгани муносабати билан бизга Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети ва Давлат муассасалари ходимлари касаба союзи республика комитетининг дипломи ҳамда «Юксак маданиятли билим юрти» деган фахрли ном берилди.

Билим юртининг истиқболи бевосита тўқимачилик комбинатининг тўла қувватда ишга туширилиши билан боғлиқдир. Корхонанинг иккинчи навбати бу йил ишга тушиши лозим. Қурилиш кейинги йилларда ҳам давом этади. Келгусида комбинатда 15 минг нафар ишчи-хизматчи меҳнат қилади. Билим юрти шунга яраша ишчи кадр тайёрлаб бермоғи лозим.

Унинг ўқув-ишлаб чиқариш цехларида 20 дан ортиқ тўқув, йигирув, ўров, калавалаш дастгоҳлари мавжуд. Бу ерда ўқиш-ўрганиш билан бирга маҳсулот ишлаб чиқариш имконияти бор. Шунинг учун 1981 йилдан бошлаб, комбинат билан шартнома тузиб, ўқув цехларида маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш мўлжалланмоқда. Ҳозирча ойига 200 минг метр хом сурп ишлаб чиқарилади. Кейинчалик эса, сочиқ, бекасам ва бошқа газламалар ҳам тайёрлана бошланади. Бу билим юрти учун ҳам, комбинат учун ҳам фойдадан ҳоли бўлмайди. Ёшлар шу зайлда касбни мукаммал эгаллашмоқдалар.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«КАСАЛНИ ЯШИРИБ БЎЛАДИМИ?»

Газетамизнинг шу йил 10 июль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада, жумладан, шундай дейилади: «Тошкентлик гражданларнинг аризасига мувофиқ, савдо инспекцияси шу йил март ойида 29-гастрономни текширган вақтда сотувчи Р. Рамакаева сут сотиш вақтида харидордан 20 тийин уриб қолган, бунинг устига 130 грамм сут ва 100 грамм сметанани кам берган. Шу магазин сотувчиси Г. Аблиева 3 тийинлик булочкани 9 тийиндан, 14 тийинлик нонни 16 тийиндан пуллаган. Даутова эса қандни тортиб пакетларга солиш вақтида 90 пакетнинг ҳар биридан 30 граммдан олиб қолган».

Ушбу мақолага **ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ РЕСПУБЛИКА «ГАСТРОНОМ» КОНТОРАСИ** редакциямизга қуйидаги мазмунда жавоб йўллаган:

— Мақоладаги фактлар тўғри. «Ўзгастроном» буйруғига кўра Даутова уч ой муддат билан фаррошликка туширилди.

Магазин директори Аъзамовга виговор, бўлим мудири ўринбосари Шомуродовага қаттиқ виговор берилди, бўлим мудири ўринбосари Маҳамадалиевнинг лавозими пасайтирилди.

Касаба союз комитети Рамакаева ва Аблиевалар устидан тўпланган материалларни кўриб чиқиб, уларни уч ой муддат билан лавозимини пасайтиришга қарор қилди.

Мақола конторанинг кенгайтирилган советида магазинлар директорлари ва моддий-масъул шахслар иштирокида муҳокама қилинди. Танқид тўғри, деб эътироф этилди. «Гастроном» магазинларида камчиликларни бартараф этиш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқилди.

Редакция почтасидан

КОММУНАЛ ХОДИМЛАР ЮТУҒИ

Ободончилик ишларини яхши ташкил этгани учун Олтиарик район коммунал хўжалик бўлими область партия комитети, область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотини олишга сазовор бўлди. Бу ерда уй-жойларни, боғ ва хиёбонларни авайлаб саклаш, янада обод қилиш ишлари яхши йўлга қўйилган.

Р. ТУХТАБОЕВ.

НАМУНАЛИ ХИЗМАТ

«Большевик» ишчилар кооперациясига қарашли 11-аралаш моллар магазини мудири Шодмон Муродовнинг намунали хизматидан Косон районидаги «Большевик» совхозининг 3-бўлими чорвадорлари мамнун бўлмоқдалар. Бу ерда рўзғор учун зарур товарлар ҳамиша топилади, иш режимига, санитария-гигиена қоидаларига қаттиқ амал қилинади. Ҳамма нарса саранжом-саришта. Илғор савдо ходими йиллик товар обороти планини Улуғ Октябрнинг 63 йиллигигача бажаришга аҳд қилган.

Н. ТОҒАЕВ.

КОНКУРС ҒОЛИБИ

Косонсой матлуот жамиятига қарашли «Косонсой» кафеси ошпази Аҳмаджон Ҳабибуллаев область пазандалари конкурсида биринчи ўринни олишга муваффақ бўлган эди. У матлубот жамиятлари пазандалари республика конкурсида ҳам қатнашиб, учинчи ўринни эгаллади.

Уста пазанда етти ой ичида 80 минг сўмлик ўрнига 88 минг 740 сўмлик тотли таом тайёрлаб, хўрандаларга хизмат қилишда намуна бўлди.

Ю. ШАРИПОВ.

ҚАРИЯЛАР МАМНУН

Улуғ Ватан уруши биринчи группа инвалидларининг буюртмаси билан Марғилон шаҳрида айрим саноат молларини уларнинг уйларига элтиб бериш йўлга қўйилди. Бу хайрли иш шаҳар саноат моллари савдоси идорасининг директори, Улуғ Ватан уруши инвалиди Камол Рожиевнинг ташаббуси билан амалга оширилди. Бу ерда саноат моллари магазинларида аҳолига савдо хизмати кўрсатишнинг прогрессив усуллари дадиллик билан жорий этилмоқда.

С. МОРДУХАЕВ.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

КИЕВ. Украинанинг ғалла ташиладиган йўллари гавжум. Ҳар куни далалардан хирмонларга ва элеваторларга юз минглаб тонна дон ташиб келтирилмоқда. Украина қишлоқ хўжалик техникаси ҳайдовчиларининг ўзи ана шу қимматбаҳо юкнинг тўрт миллион тоннадан кўпини ташишди. Республикада КПССнинг XXVI съезди шарафига янги, оширилган мажбуриятлар қабул қилган Полтава «Трансссельхозтехника» коллективининг ташаббуси кенг қўллаб-қувватланди. Улар қарийб бир ярим миллион тонна қишлоқ хўжалик юкини ташишни кўзда тутганлар.

РОСТОВ-ДОН. Неклиновка райони чорвадорлари Дон дарёси балиқчилари орасидан саноат усулида озуқа тайёрлашни бошладилар. Бу ерда ёввойи ўтлардан ўғит ишлаб чиқарадиган завод тўла қувват билан ишга тушди. Кунига 60 тоннадан кўп шундай ўғит тайёрлаб чиқарувчи корхона райондаги саккизта хўжаликнинг куч-ғайрати билан қурилган.

ЙОШКАР-ОЛА. Мари АССРда ўтказилган ягона сиёсий кун «Съездолди мусобақасини кенг қулоч ёйдирайлик» деган темага бағишланди. Меҳнат коллективларида партия ва совет ходимлари, олимлар сўзга чиқдилар. Улар КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбориш тўғрисида якунловчи йил ва умуман беш йиллик топшириқлари қандай бажарилаётганлиги ҳақида, меҳнаткашлар олдида турган вазифалар тўғрисида гапириб бердилар. Ягона сиёсий кун доирасида Мари АССР Олий Совети депутатларининг сайловчилар билан учрашувлари бўлиб ўтди.

ЛИПЕЦК. Липецк областидаги қанд заводлари янги ҳосил лавлагисини қайта ишлашга пухта тайёргарлик кўрдилар. Грязи заводи янги мавсумни янгиланган ҳолда кутиб олмоқда. Бу ерда реконструкция ўтказилди, қўшимча қурилмалар ўрнатилди. Бу эса бир суткада аввалгига қараганда икки юз тонна хом ашёни кўп қайта ишлаш имконини беради. Лебедьян, Елец, Борин ва Хмельницкий заводлари ҳам янги серунум машина-ускуналар билан таъминланди. Бу корхоналарнинг ҳаммаси биргаликда бу йилги мавсумда қарийб икки миллион тонна қанд лавлагини қайта ишлашга шайдир.

(ТАСС).

ЧЎЛДА ЗАВОД

Қўшкўпир райони чегараси Амирқум саҳросига туташиб кетган. Ана шу чўл бағрида силикат ғишт заводи қад кўтармоқда. Қум ва оҳак тайёрлайдиган галерея, ремонт цехи, компрессор станцияси, тайёр ғишт сақланадиган омбор ва бошқа қатор объектларда қурилиш-монтаж ишлари жадал олиб борилаяпти.

Йилига 60 миллион дона силикат ғишт ишлаб чиқарадиган ва замонавий техника билан ускуналанган бу заводни Улуғ Октябрнинг 63 йиллиги арафасида ишга туширишга мўлжалланди. Район колхозлараро кўчма механизациялашган колоннаси бунёдкорлари ишга тушириладиган зарбдор объектда ғайрат билан меҳнат қилиб, қурилишда самарадорлик ва юқори сифатни таъминлашга эришаётирлар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Кўп йил самарали ишлаганлиги, шоликорликни ривожлантиришдаги хизматлари учун ва Ўзбекистон шоликорлик илмий-тадқиқот институти ташкил этилганига 50 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ институт физиология ва биохимия бўлимининг мудири ўрток Уринбой Исроилович **Эрматовга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими фахрий унвони** берилди.

Ўзбекистон шоликорлик илмий-тадқиқот институтининг ўрнак кўрсатган ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

* * *

Кўп йил самарали ишлаганлиги, канопчиликни ривожлантиришдаги хизматлари учун ва Ўзбекистон луб экинлари тажриба станцияси ташкил этилганига 50 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ станция директори ўрток Ҳабибулла **Назировга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими фахрий унвони** берилди.

Ўзбекистон луб экинлари тажриба станциясининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

СОҲИБКОРЛАР БУРЧИ

Бу йил республикамиз боғлари, токзорларида мева ва узумдан юқори ҳосил етиштирилмоқда. Ҳарорат иссиқ келиши туфайли мевалар ва узум яхши шира тўплаяпти. Кўп жойларда ҳосил йиғим-терими оммавий равишда қизитилляпти. Айни кезда боғбон-соҳибкорларимиз келаси йил мўл ҳосилига тайёргарлик ишларини кучайтирмоқдалар. Ҳосил чўғи шуни кўрсатяптики, республикамиз бўйича мева ва узум тайёрлаш юзасидан қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларимизни тўла ва ошириб бажариш учун ҳамма имкониятлар бор, бунга сўзсиз эришамиз.

Боғбон-соҳибкорларимиз ҳосил қийғос етилаётган ва йиғим-терим қизитилаётган шу кунларда нималарга эътибор беришлари керак? Август ойи охиригача соз тупроқли ерлардаги боғларни бир-икки марта, қумлоқ тупроқлисини икки-уч марта суғориш керак. Сув миқдори мевали дарахтларнинг эҳтиёжига қараб белгиланади. Намни тўла сақлаб қолиш мақсадида ер етилиши билан дарҳол 10—12 сантиметр чуқурликда культивация қилинади.

Сентябрь ойида мевали дарахтларни қишловга тайёрлаш зарур. Шуни назарда тутиб, суғориш шимолий районларда 1 сентябрдан, жанубий районларда 15 сентябрдан бошлаб тўхтатилади.

Ургимчаккана пайдо бўлган жойларда мутахассисларнинг маслаҳати бўйича дарҳол профилактик тадбирлар ўтказилади. Шу мақсад учун ажратилган химикатлар хўжаликларда етарли, етишмаган жойларда тегишли ташкилотлар базаларидан харид қилиш керак. Ўргимчаккана ҳосилга катта зарар етказади, уни бутунлай қириб ташлайлик!

Кечки ҳосилли токлар тупроқ тусилишига қараб август ва сентябрь ойида бир мартадан суғорилади, ҳар гектар майдонга қанча сув сарфлашни мутахассислар белгилашлари даркор.

Суғоришдан олдин қатор ораларидан ариқ очилади, унинг чуқурлиги 40 сантиметргача бўлиши зарур. Шундай қилинганда оз сув билан катта майдонлардаги мевали дарахтлар суғорилади, сув илдиз системасига тўла етиб боради.

Бу йил, юқорида айтилганидек, узумнинг ҳосилдорлиги яхши. Лекин ток ўсиб кетяпти, барглар қалинлашяпти. Бундай кезда ҳосилнинг пишишини тезлаштириш, ширасини кўпайтириш учун токлар чеканка қилинади. Бу тадбирни биринчи навбатда ток ғоятда ўсиб кетган токзорларда ўтказиш, бачки шохларни қирқиб ташлаш тавсия этилади.

МЕВА ВА УЗУМ ТАЙЁРЛАШ ПЛАНЛАРИНИ ТЕЗ КУНЛАРДА БАЖАРАЙЛИК!

Мевали дарахтларнинг қишки нав ҳосил берадиганлари парваришига, айниқса, эътибор кучайтирилиши, суғориш, қатор ораларини юмшатиш агротехника муддатларида ўтказилиши, бегона ўтлар, зараркунандалар бутунлай йўқотилиши лозим. Август ва сентябрь ойларида мева, узум оммавий равишда йиғиштириб олина бошлайди, кечки нок, олмалар пишиб етилади. Уни ўз вақтида, сира нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш бош вазифамиздир. Терим пайтида мевалар заҳалантирилмаслиги, яшикларга яхши жойланиши керак. Дастлаб қуйи шохларнинг, ундан кейин ўрта шохларнинг, охирида юқори шохларнинг ҳосили терилади. Шохларнинг синишига асло йўл қўйиб бўлмайди, шохларнинг синиши келгусида ҳосилдорликнинг пасайишига олиб келади.

Мева, узум йиғим-теримини кучайтириш билан бир қаторда кузги-қишки ишларни авж олдириш керак. Ҳамма жойда, хусусан тоғлиқ ва тоғ бағри зоналарида мевали дарахт кўчатлари ва ток ўтказиш учун майдонлар ажратилиши, планировка қилиниши керак. Бу кезларда ҳайдов тракторлари асосан бўш бўлади. Шунинг учун боғ-токзорларга мўлжалланган ерлар чуқур шудгорланиши, ўғитланиши, касалликлар ва ҳашаротларга қарши профилактик тадбирлар ўтказилиши даркор. Қишлоқ хўжалик техникаси кузги-қишки агротехника тадбирларини ўтказишга пухта тайёрлаб қўйилиши лозим.

Боғдорчиликда ишлаётган кишиларнинг малакасини ошириш, улардан иш сифати учун масъулият талаб қилиш катта аҳамиятга моликдир. Механизаторлар ерни ўз вақтида сифатли қилиб тайёрласалар-у, боғбон-соҳибкорлар мевали дарахт ва ток кўчатларини вақтида ўтказмасалар, парваришга эътибор бермасалар, вақтида суғориб, озиқлантирмасалар, ундай ҳолда кутилган натижага эришиб бўлмайди. Кўчатлар яхши тайёрланиши, энг яхши агротехника муддатларида ўтқазилиши, шундан кейин бутун куз ва қиш ойларида парвариш мунтазам кучайтириб борилиши талаб этилади. Айрим ҳолларда кўчатлар ўтқазилиб бўлиниши билан иш битди ҳисобланиб, келаси йил баҳоригача ниҳолларнинг тақдири билан қизиқилмайди. Натижада кўчатлар қуриб қолади, совуқ уради. Буларнинг ҳаммаси кўчатларнинг сийраклашишига олиб келади.

Тайёрланган мевалар, узумни яхши сақлаш, аҳолини қиш ва келаси йили баҳор фаслида ҳам бу маҳсулотлар билан тўла таъминлаш муҳим вазифалардан биридир. Колхозлар, совхозлар, бирлашмалар, савдо ташкилотларида яхши жиҳозланган мева ва узум сақлаш омборлари қурилди, яна қуриляпти. Эндиги муҳим вазифа шу омборларда маҳсулотларнинг қайси турларидан қанча сақлаш мумкинлигини олдиндан белгилаш керак, токи йиғим-терим авжи қизиган пайтда маҳсулотларни бир омбордан иккинчи омборга ташиб юришга эҳтиёж қолмасин.

Август қуруқ мева тайёрлашда ҳал қилувчи ой. Шу ойда кўплаб қуруқ мева ва майиз тайёрланади, бундай мевалар тайёрлаш шундан кейин ҳам давом эттирилади. Боғбон-соҳибкорларимиз қуруқ мевалар, майизларни озиқ-овқат корхоналари, истеъмолчиларга кўпроқ етказиб беришни ўзларининг шарафли бурчлари деб билмоқдалар. Ҳозирги долзарб кунларда ҳар бир хўжаликда қанча қуруқ мева ва майиз тайёрланиши аниқ белгиланиб олиниши, пишган мевалар, узумлар қуритиш жойларига келтирилиши, қуритишда технология қоидаларига тўла амал қилиниши керак. Фақат пишган мевалар, майизбоп узумларгина қуритишга қўйилиши талаб этилади. Чала пишган ёки пишмаганлари қуритишга қўйилганда ириб-чириб кетади. Тоғлиқ ва тоғ бағри зоналари районларида мевалар, узумлардан қоқи, майиз тайёрлаш салқин хоналарда амалга оширилиши мақбулдир.

Август-сентябрь ойларида узумнинг техник навлари қайта ишланади. Ҳозир ҳамма хил узумлар кўп шира тўплаяпти. Бу колхоз ва совхозларимиз давлатга фақат юқори сорт узум топширишлари мумкинлигидан далолат беряпти. Бундай кезда фурсатни қўлдан бермаслик, узум тайёрлаш ва давлат ташкилотларига жўнатиш кунлик графикларини, сифатга ҳалал етказмаган ҳолда, икки-уч ҳисса қилиб бажаришга эришмоқ лозим. Маҳсулотларни қайта ишлаш корхоналари эса мевалар ва узумнинг ширасини тўла сақлаб қолиш, юқори сифатли консервалар, шарбатлар, қуруқ мевалар, майиз тайёрлаш учун ҳамма чораларни кўришлари даркор. Хўжаликлар билан корхоналар ҳамкорлиги муваффақият гаровидир.

Мева, узум мўл бўлди. Лекин унинг бир граммини ҳам исроф қилишга ҳаққимиз йўқ. Ҳамма жойда нобудгарчиликка қарши қаттиқ кураш олиб борилиши лозим.

КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, республикамиз бўйича мевалар, узум тайёрлаш планларини тез кунларда бажарайлик!

М. МИРЗАЕВ,
қишлоқ хўжалик фанлари доктори.
Ю. ЖАВАКЯНЦ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Поп территориал ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли генерал Узоқов номли совхоз боғбонлари узумдан мўл ҳосил етиштиришди. Бу ерда 600 гектар майдондаги токзордан пландаги 5 минг тонна ўрнига 6300 тонна узум топширишга қарор қилинди. Суратда: совхознинг илғор ишчиси Зуҳра Аҳмедова. У узум узишда ҳар куни топшириқни 140—150 процент бажармоқда.

Ҳ. Ҳайдаров ва Р. Шагаев фотоси. (ЎзТАГ).

УЗУМДАН МЎЛ ҲОСИЛ

ЖИЗЗАХ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Пахтакор районидаги Ҳайдарбек Жабборов номли 3-боғдорчилик совхози соҳибкорлари узумдан мўл ҳосил етиштирдилар. Улар токзорлардаги ҳосил чўғини чамалаб кўриб, тайёрлов пунктига планда кўзда тутилганидан 200 тонна кўп узум топшириш мажбуриятини олдилар. Хўжаликда узум узиш бошланди. Ибрат Шербўтаева, Банот Мустаева, Холбуви Исоқова каби ишчилар кунлик узум узиш топшириғини ошириб бажармоқдалар. Узум юқори сортлар билан харидорларга жўнатиляпти.

ОЛАМДА НИМА ГАП

ХАЛҚЛАР ТИНЧЛИГИ ВА ХАВФСИЗЛИГИ ЙЎЛИДА

СОФИЯ, 18 август. (ТАСС). Ўрток Л. И. Брежневнинг «Тинчлик ва социализм посбонлигида» номли китоби улуғ Советлар мамлакати ва унинг ленинчи Коммунистик партиясининг социалистик ҳамдўстлик бирлиги ва жипслигини кучайтиришга, кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлашга, турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган тинимсиз куч-ғайратлари далилидир, деб ёзади «Ново время» журнали.

Болгария Компартияси Марказий Комитетининг назарий органи КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг яқинда болгар тилида нашр этилган асарлар тўпламига бағишланган мақола босиб чиқарди. Бу тўпламда Коммунистик партия билан Совет давлатининг халқаро кескинликни юмшатиш учун, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун, империализмнинг агрессив сиёсатига қарши, Улуғ Октябрь ғалабаларининг пухта ҳимоя қилинишини таъминлаш учун изчил, саботли кураши кўрсатиб берилган.

Ўрток Л. И. Брежневнинг асарларида КПСС билан Совет Иттифоқининг кескинликни юмшатиш ва тинчликни таъминлаш соҳасидаги кўп қиррали фаолияти ўз ифодасини топган, деб уқтиради журнал. СССРнинг конкрет таклифлари ва тинчлик ташаббуслари мана шунга хизмат қилади. Ҳозирги вазиятда Совет Иттифоқининг ўртача олисликка учадиган ракета-ядро қуроли ва Американинг олдинги базаларда жойлаштириладиган ядро воситалари хусусидаги музокараларга тааллуқли таклифлари алоҳида аҳамият касб этади.

Л. И. Брежнев халқаро ҳаётнинг сўнгги воқеаларини таҳлил этиб, империалистик реакцион доираларнинг сиёсати кескинликни юмшатиш жараёнига халақит бераётганини таъкидлайди. АҚШнинг ҳукмрон доиралари кейинги вақтларда ҳарбий устунликка эришиш, Шарқ билан Ғарб ўртасидаги кучларнинг нисбатида вужудга келган тахминий тенгликни бузиш мақсадида жон-жаҳди билан зўр бериб ҳаракат қила бошладилар. Янги ракета-ядро қуролини ишлаб чиқариш ва Ғарбий Европада жойлаштириш тўғрисидаги Америка режалари — Пекин раҳбарлари ошкора қўллаб-қувватлаётган АҚШ милитаристик муддаоларининг таркибий қисмидир.

Мана шу мураккаб вазиятда, деб таъкидлайди «Ново время» журнали, Совет Иттифоқи, Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа давлатлар мураккаб халқаро проблемаларни ҳал этиш, тинчликни таъминлаш ва кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттириш, қуролланиш пойгасини жиловлаш ва қуролсизланиш йўлларини кўрсатиб бермоқдалар. Ўрток Л. И. Брежнев тинчлик ва кескинликни юмшатиш учун курашда беқиёс зўр куч-ғайрат сарфлаб, ленинча принципиаллик ва изчиллик кўрсатаётганлиги учун бутун Ер юзидаги миллион-миллион кишилар унга астойдил миннатдорчилик изҳор этмоқдалар. Совет раҳбарининг иши ва номи халқларнинг тинчлиги, хавфсизлиги учун, социализм учун курашдан ажралмасдир. Айни шу боисдан ҳам ўрток Л. И. Брежнев ҳамма эътироф этган тинчлик байроқдоридир, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг энг катта арбобидир.

Совет Иттифоқи — тинчлик ва социализм учун курашда ҳал қилувчи омил эканлиги, у бутун инсониятнинг туб манфаатлари посбонлигида бардам турганлиги, ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатни изчиллик билан ўтказиб келаётганлиги китобда далил-исботлар билан ишонарли тарзда кўрсатиб берилган, деб ёзади журнал.

СЪЕЗД ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

АНТАНАНАРИВУ, 19 август. (ТАСС). Мадагаскар мустақиллиги конгресси партияси (АКДМ)нинг бу ерда ўз ишини тамомлаган IX съезди Мадагаскар революцияси ғалабаларини ҳимоя қилиш ва чуқурлаштириш соҳасида мамлакат тараққийпарвар кучлари бирлигининг ёрқин намойиши бўлди.

Партия съезди маъқуллаган резолюцияларда революцияни ҳимоя қилиш миллий фронти (НФЗР)ни жипслаштириш, Мадагаскар Демократик Республикасида социалистик жамият асосларини қуриш, империализмга қарши кураш соҳасида шу фронтга кирувчи партияларнинг ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш зарурлиги таъкидлаб ўтилади. Резолюцияларда бундай дейилади: социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан ҳамкорликни кенгайтириб, давлат сектори ишини яхшилаш йўли билан иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлашни амалга ошириш лозим.

Съезд делегатлари Америка империализми Ҳинд океанидаги ўз ҳарбий кучларини кўпайтираётганлигини қораладилар, Америка ҳарбийларининг ана шу региондан олиб кетилишини ва Диего-Гарсия оролидаги базанинг тугатилишини талаб қилдилар. Съезд президент Д. Рацаракининг Антананаривуда Ҳинд океанини демилитаризациялаш масалалари юзасидан халқаро конференция чақириш тўғрисидаги таклифини қўллаб-қувватлади.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

АНҚАРА. 1973 йил майида СССР иқтисодий ва техникавий кўмаги билан қурилган Измир яқинидаги Алиоға нефтни қайта ишлаш заводини кенгайтириш мақсадида тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди. Яқинда совет ва туркия вакиллари у ерда имзолаган шартномага мувофиқ йилига 5 миллион тонна хом нефтни қайта ишлашга мўлжалланган бу корхонанинг ишлаб чиқариш қувватларини икки ҳисса кенгайтириш кўзда тутилмоқда.

Анатолия агентлигининг хабар қилишича, Совет Иттифоқидан Алиоға портига заводни реконструкция қилиш учун зарур бўлган дастлабки қурилиш материаллари келтирилди.

КОБУЛ. Афғонистон Демократик хотин-қизлар ташкилоти активларининг биринчи семинари бўлди. Мамлакат хотин-қизлар аҳолисининг турли қатламлари вакиллари иштирокида ўтаётган семинарнинг мақсади ташкилот ишининг ташкилий принципларини ишлаб чиқишдан, хотин-қизларни янги жамият қурилишида актив қатнашишга жалб этишдан иборат. АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари Бабрак Кармал хотин-қизлар активларининг семинарига табрикнома йўллади.

ДАМАШҚ. Суриядаги «мусулмон биродарлар» деб аталган ўнг экстремист террорчилар ташкилоти қуролли операцияларининг раҳбари Хишам Жомбоз ва унинг тўрт нафар ёрдамчиси ўлдирилди. Сурия хавфсизлик органлари «мусулмон биродарлар» ташкилотининг Хомс шаҳридаги қароргоҳини тугатиш юзасидан муваффақиятли операция ўтказиш вақтида шу воқеа содир бўлди. Газандалар уясида террорчилик ҳаракати қилишга мўлжалланган ўқ отиш қуроли, ўқ-дори ва портловчи моддалар сақланадиган катта омбор топилди.

(ТАСС).

ҲИНДИСТОН ДУШМАНЛАРИНИНГ ҚОНЛИ ЖИНОЯТЛАРИ

Ҳиндистоннинг бир қанча шаҳарларида реакцион диний гуруҳлар жамоалар ўртасида қонли тўқнашувлар чиқаришди.

Деҳлининг бир қанча районларига, шунингдек Уттар-Прадеш штатининг Муродобод шаҳрига қўшинлар киритилди, у ерда комендантлик соати эълон қилинди. Кўрилган чораларга қарамай, экстремист мусулмон ташкилотларининг аъзолари полиция соқчиларига ҳужум қилиб турибдилар, бошқа диний жамоаларни ҳам ғалаён кўтаришга гиж-гижламоқдалар. Дастлабки маълумотларга кўра, тартибсизликлар вақтида 140 дан ортиқ киши ўлган, юзлаб киши жароҳатланган. Деҳли ва Муродободда ўнлаб уй-жой бинолари ва магазинлар ёндириб юборилган, баъзи расмий иморатлар остин-устун қилинган. Мадҳя-Прадеш штатидаги Мхоу шаҳрида, Уттар-Прадеш штатининг Мирот, Алигарх, Канпур, Сампхал шаҳарларида, Жамму ва Кашмир штатининг Сопор шаҳрида ҳам каттагина тартибсизликлар содир бўлган.

Ички ишлар министри Заил Сингхнинг бу ерда айтишича, мазкур тўқнашувлар — Ҳиндистон ички душманларининг қўли билан қилинди. Ҳукумат экстремистларга қарши энг кескин чораларни кўради, деб таъкидлади у. Министр Ҳиндистондаги барча штатларнинг маъмуриятини қатъият кўрсатишга ва ғалаёнларнинг ёйилишига йўл қўймасликка чақирди.

Пойтахтда ва бошқа шаҳарларда бўлиб ўтган тартибсизликлар, деб ёзади «Таймс оф Индиа» газетаси, яхши уюштирилган бўлиб, 15 август куни нишонланган Ҳиндистон мустақиллик кунига очиқдан-очиқ тўғрилаб ўтказилди, бу кунни экстремист мусулмон ташкилотлари «қора кун» деб эълон қилдилар. Мана шу гуруҳларнинг аъзолари Покистонни ёқловчи шиорларни бақириб айтиб, Деҳлида миллий байроқни кўтариш вақтида бир неча бор ҳужум уюштирдилар. Шуниси характерлики, мусулмон жамоасининг раҳбарлари бу ҳаракатларни қораладилар ҳамда тартиб ва осойишталик ўрнатишга чақирдилар. Вужудга келган вазиятда Бош министр Индира Гандининг мустақиллик куни муносабати билан миллатга мурожаат қилиб сўзлаган нутқида диний ва жамоавий адоватни тугатишга қилган даъвати алоҳида аҳамият касб этишини Ҳиндистон матбуоти уқтириб ёзмоқда.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БОНН. ГФР молия министрлигининг хабар беришича, кейинги 6 ой мобайнида ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақидан олинадиган солиқлар ҳисобига ГФР давлат хазинасига тушаётган маблағ 15,3 процент ошди. Бу маълумотлар, деб ёзади «Унзере цайт» газетаси, маъмурлар меҳнаткашларнинг туб манфаатларига зид бўлган сиёсатни ўтказишни давом эттираётганликларидан далолат беради.

ЛИБРЕВИЛЬ. Габон Республикасининг халқи ўз мустақиллигининг 20 йиллигини нишонлади. Шу сана муносабати билан мамлакат пойтахти — Либревилда ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши бўлиб ўтди.

НЬЮ-ЙОРК. Қўшма Штатлар телефон компанияларининг юз мингга яқин ходими забастовка эълон қилди. Меҳнаткашлар меҳнат шароитининг яхшиланишини таъминловчи янги меҳнат шартномаларини тузишни ва пулнинг жадал суръатда қадрсизланаётганлиги муносабати билан иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар.

(ТАСС).

САЛЬВАДОРДАГИ ВАЗИЯТ

МАНАГУА, 18 август. (ТАСС). Мамлакатнинг демократик кучлари революцион-демократик фронтининг даъватига биноан умуммиллий забастовка ўтказмоқда. Сальвадорнинг ҳукмрон режими шу забастовка қатнашчиларига қарши жабр-зулмни тобора кучайтирмоқда. Бу забастовка Қўшма Штатларнинг Сальвадор ички ишларига аралашувига ва демократик ўзгартишлар учун курашаётган ишчилар, деҳқонлар, хизматчилар, студентларнинг Вашингтоннинг ҳомийлиги билан оммавий ўч олинаётганига қарши норозилик белгиси сифатида уюштирилган эди.

Революцион-демократик фронтнинг бу ерда эълон қилинган маълумотида айтилишича, ялпи иш ташлашнинг уч куни мобайнида мамлакат пойтахтида 150 дан ортиқ киши ўнг террорнинг қурбони бўлди. Морасан департаментида жазо қўшинлар деҳқонларнинг манзилгоҳларини миномётлардан ўққа тутмоқдалар. Тинч аҳоли ўртасида анчагина киши ҳалок бўлди. Америкалик «маслаҳатчилар»ни ҳам ўз ичига олган ҳарбий бўлинмалар Сан-Сальвадордан Санта-Ана шаҳрига бориладиган катта тош йўлни назорат қилиб турибдилар, дейилади маълумотда. Мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ёппасига тинтув ўтказилиб, одамлар қамоққа олинмоқда. Саноат корхоналарида забастовкада қатнашган кишилар оммавий равишда ишдан бўшатила бошлади.

Сальвадор бирлашган касаба союзлари федерациясининг биносини жазочи қўшинлар ишғол қилиб турибди. Пойтахтдаги ҳамма асосий жойлар армия ёки ҳарбийлаштирилган ҳарбий гуруҳлар назорати остига олинган.

Минглаб сальвадорликлар жабр-зулм ва қотилликдан қутулиш учун қўшни мамлакатлардан ва пойтахтнинг диний марказларидан бошпана топмоқдалар.

АЖНАБИЙЛАРНИНГ АРАЛАШУВИГА ҚАРШИ

КОБУЛ. (ТАСС). Афғон халқи ажнабийларнинг Афғонистон ишларига аралашаётганини кескин қоралайди, деди АДР ички ишлар министри С. М. Гулабзой. Кейинги вақтларда мамлакатимиз территориясига газандалар группаси суқилиб кирганлиги маълум бўлди. Шу группа составида Афғонистондаги аҳвол тўғрисида фильм яратмоқчи эканини айтган бўлса ҳам, аслида уч афғон ишчисини қийноққа солиш ва ўлдиришда қатнашган бир неча америкалик журналист, шу жумладан Си-Би-Эс телевидение компаниясининг ёмон от чиқарган ходими ДэнРазер ҳам бор эди. Бу эса реакцияга ёлланган кимсалар ва уларнинг ҳомийлиги нақадар риёкорлигини ва андишасизлигини яна бир бор кўрсатиб турибди. Бу — шу турдаги бирдан-бир воқеа эмас. Кобулда февраль ойида бўлиб ўтган воқеалар вақтида мана шу душманлик ишини амалга ошириш учун махсус юборилган етти нафар покистонлик қўлга олинган эди, ўшанда реакция кучлари пойтахтда тартибсизлик чиқаришга уринган эдилар.

Апрель революцияси Ғарбдаги баъзи кимсаларга ёқмади, деди сўзини давом эттириб министр. Шу сабабли улар мамлакатнинг тараққиёт йўлидан ривожланишига халақит бериш учун турли игвогарликлар қилишга қарор бердилар. Улар Афғонистон территориясига жиноятчи тўдаларни юбора бошладилар, бу жиноятчилар одамларга жабр қилиш, ўлдириш ва ўт қўйиш билан шуғулланмоқдалар. Партия органлари, армия, хавфсизлик кучлари, ёшларнинг кўнгилли отрядлари мамлакатда осойишталик ўрнатиш, Апрель революцияси ғалабаларини сақлаб қолиш учун ҳамма чорани кўрмоқдалар. Уларнинг биргаликда сарфлаган куч-ғайратлари туфайли кейинги вақтларда Америка, Хитой, Покистон ва Миср қуроли билан таъминланган кўпгина катта шайкаларни тугатишга муваффақ бўлинди. Безори гуруҳларнинг қолган-қутганлари ҳам йўқ қилинишига ҳамда мамлакатда осойишталик ва хавфсизлик тикланишига аминмиз.

Афғонистоннинг турли шаҳарлари ва вилоятларида аҳоли турли қатламлари вакиллари иштирокида митинглар ва йиғилишлар бўлиб ўтмоқда. Бу митинг ва йиғилишларда афғонлар империалистларнинг ва уларга малайлик қилаётган гумаштаарнинг Афғонистон ишларига қўпол аралашувини қораламоқдалар ҳамда қўлларига қурол олиб, Апрель революцияси ғалабаларини ҳимоя қилишга шай эканликларини изҳор қилмоқдалар, деди пировардида министр.

ЭКВАДОРДА ЕР ОСТИ СИЛКИНИШИ

КИТО, 19 август. (ТАСС). Эквадорда кучли ер ости силкиниши рўй берди. Ер қимирлаш маркази мамлакатнинг Тинч океан соҳилларида жойлашган Бабаойо шаҳри яқинида бўлиб, у ерда силкиниш кучи меркалли шкаласи бўйича 7 баллга етган.

Эквадорнинг энг катта шаҳарларидан бири — Гуаякиль шаҳри ер қимирлашдан жуда кўп зарар кўрди. Дастлабки маълумотларга қараганда, бу ерда 7 киши ҳалок бўлган, 30 га яқин киши оғир жароҳатланган. Шаҳарда телефон алоқаси узилди ва чироқлар ўчди. Кўплаб уйлар вайрон бўлди.

Мамлакат президенти Х. Рольдос Гуаякилга учиб келди. Тинч океан соҳилларида Ер қимирлашидан зарар кўрган районларда фавқулодда ҳолат эълон қилинди. 400 минг доллар миқдорида моддий зарар кўрилган.

БУГУН — ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДА ТАТАРИСТОН АССР АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ КУНЛАРИ БОШЛАНАДИ

ҚАРДОШЛИКНИНГ САХОВАТЛИ МЕВАЛАРИ

Бунёдкор совет халқи бугунги кунда коммунизмнинг муҳташам биносини қуриш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда. Бепоён Ватанимизнинг ҳамма жойида жонажон Коммунистик партиямизнинг XXVI съезди шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар олинмоқда. Сифат ва самарадорлик беш йиллигининг якунловчи йилини зўр муваффақиятлар билан якунлаш ҳамда ўн биринчи беш йилликка дадил қадам қўйиш ҳар бир совет кишисининг азму қарорига айланган.

Қардошлар орасида тенг ҳуқуқли Татаристон Автоном Совет Социалистик Республикаси меҳнаткашлари ҳам бунёдкорлик меҳнати билан тилга тушган. Саноат корхоналарида, қурилиш майдонларида зарбдор меҳнат давом этяпти. Ўн минглаб йигит-қизларимиз КПСС XXVI съезди шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар олиб, фидокорона меҳнат қилишяпти. Бундай ғайрат-шижоат далаларимизда, чорвачилик фермаларимизда ҳам давом этяпти.

Яқиндагина ўзининг 60 йиллик юбилейини нишонлаган республикамиз меҳнат аҳли янги-янги марраларни кўзлаётир. Совет ҳокимияти йилларида Совет Татаристони гуллади, яшнади. Бугунги кунда Татаристонда 12 та олий ўқув юрти, 70 дан ортиқ илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари ишлаб турибди.

Биз республикамиз пойтахти — Қозон шаҳри билан ҳақли равишда фахрланамиз. Чунки бу ерда Коммунистик партиямизнинг асосчиси ва ташкилотчиси, бутун дунё пролетариатининг доҳийси В. И. Ленин ўзининг ёшлик дамларини ўтказган. Қозон университетида таҳсил кўрган ҳамда революцион фаолиятини қизғин олиб борган. Шаҳримизнинг революцион, тарихий жойларидан бири — Владимир Ильич Ленининг Қозондаги мемориал уй-музейидир. Улуғ Октябрнинг шонли йигирма йиллиги тантанали нишонланган дамда очилган уй-музейни ҳозиргача 107 мамлакатдан беш миллионга яқин киши келиб кўрди.

Партия ва ҳукуматимиз маданиятни, адабиёт ва санъатни юксалтиришга катта эътибор бериб келаётир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида ёзувчиларимиз, санъаткорларимиз, рассом ва бастакорларимизнинг меҳнати улуғланаётир. Адабиёт ва санъат

М. Ф. ВАЛЕЕВ,
КПСС Татаристон область комитетининг секретари

кунлари, давра столлар, ижодий мунозараларни ўтказиш анъанага айланиб қолди. Халқлар орасидаги дўстлик риштлари адабиёт ва санъат арбоблари ва уларнинг асарлари орқали янада маҳкамроқ боғланмоқда.

Ҳоди Тоқтош, Муса Жалил, Ҳасан Тўфон, Ғулом Баширов ва бошқаларнинг ўлмас асарлари барчанинг мулкига айланган. Татаристонлик адабиёт ва санъат вакилларининг дурдона асарлари кириб бормаган мамлакат камдир. Шунинг учун ҳам ўзбек шоири Ғафур Ғулом Қозонда бўлиб ўтган Абдулла Тўқайнинг юбилей кечасида фахр билан шундай деган эди: «Сиз ўз мамлакатингизни улуғ рус маданияти билан, шунингдек, буюк Европа маданияти билан биргаликда Туркистонга олиб бордингиз. Шу маданиятни олиб борганингиз учун, шу биринчи муаллимлар учун, бизга биринчи шрифтни келтирган Рамазон абзийлар учун, биринчи наборшчиклар учун сизларга ташаккуримиз ҳадсиз-ҳисобсиз».

Татар адабиёти ва санъати кунлари гуллаб яшнаётган диёр — Қорақалпоғистон АССРда бўлаётгани ҳам бежиз эмас. Азалий дўст, қардош бўлган татар ва қорақалпоқ халқи бугунги кунда ҳам бир-бирларига мададкордирлар. Азамат ишчиларимиз, колхозчиларимиз сингари адабиёт ва санъат арбобларининг ҳам азалий бордикелдиси бор. Улар бир-бирларидан ҳамиша ўрганиб келганлар ва ўрганмоқдалар.

Қорақалпоғистон АССРда ўтадиган адабиёт ва санъат кунлари арафасида республикамиз матбуоти, радио ва телевидениеси дўстлик риштлари ҳақида туркум материалларни эълон қилди. Ўз навбатида Қорақалпоғистонда олиб борилаётган ишлардан ҳам мамнунмиз.

Татар ўқувчилари қорақалпоқ адиблари, шоирлари, адабиётшуносларининг асарларини ўз она тилларида севиб ўқийдилар ва ўқимоқдалар. Яқинда «Қозон ўтлари» журналининг июль сони қорақалпоқ дўстларимизга бағишланганли бежиз эмас. Қорақалпоқ халқ ёзувчиси, Бердақ номидаги республика Давлат мукофоти лауреати Ж. Оймирзаев, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби, Бердақ номидаги республика Давлат мукофоти лауреати И. Юсупов, шоир, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Х. Сеитов, қорақалпоқ халқ шоирлари Б. Қаипназаров, Т. Сеитжонов ва бошқаларнинг асарлари татар ўқувчиларида катта таассурот қолдирди.

«Социалистик Татаристан» республика газетасида ҳам «Адабиётлар дўстлиги — халқлар дўстлиги» рубрикаси остида қардош халқлар адабиёти ҳақида ҳикоя қилиб борилаётир. Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати ва Бердақ номидаги республика Давлат мукофоти лауреати Т. Қаипбергеновнинг «Маманбий афсонаси» романи газетхонларга ҳавола этилди. Қорақалпоқ халқининг ўтмиши ҳақида ҳикоя қилувчи бу асар татар халқида ҳам бениҳоя завқ-шавқ уйғотди. Шунинг учун ҳам татар ўқувчилари қорақалпоғистонлик адибларнинг асарларини иштиёқ билан кутаётирлар.

Шуни қувонч билан айтишимиз керакки, қорақалпоқ дўстларимиз ўз навбатида татар халқининг атоқли адиблари, шоирларининг энг сара асарларини таржима қилиб, нашр этмоқдалар. Ўнлаб шоирларимизнинг асарлари қорақалпоқ ўқувчилари қўлига текканидан мамнунмиз. Ана шундай китоблардан бири «Татар шоирлари» тўпламидир. Татар совет адабиётининг классиклари ҳисобланган М. Ғафурий, Н. Исанбет, Ҳ. Тоқтош, М. Жалил, З. Нури, Р. Файзуллиндан то кенжа авлод Н. Измайловагача қамраб олинган шоирлар асарларининг туҳфа этилиши бизни ғоят қувонтирди. Бундай асарлар кўплаб нашр этилаётир.

Қорақалпоғистонда бўладиган адабиёт ва санъат кунларида биз энг яхши концерт программамиз билан иштирок этмоқчимиз. Таниқли санъаткорлар, режиссёрлар, рассомлар, бастакорларимиз қорақалпоқ ишчилари, пахтакорлари, шоликорлари билан учрашадилар. Мушоира кечалари шаҳар ва қишлоқларда, қурилиш майдонларида ва дала шийпонларида бўлиб ўтади.

Қорақалпоқ тупроғида ёрқин учрашувлар кутмоқда. Бу учрашувлар татар ва қорақалпоқ халқи маданий ҳаётида катта воқеа бўлиши шубҳасиз. Чунки қардошликнинг саховати мевалари вужудга келяпти. Бу мевалар коммунизм йўлини янада яқинлаштириш, ғайрат ва шижоат билан ишлаш йўлидаги босқичдир.

Адабиётлар дўстлиги — халқлар дўстлиги мустаҳкамланаверсин, деймиз!

ЮРТГА МУҲАББАТ

Сибғат ҲАКИМ

Туғилган жойларим,
сени севолмоқ,
Сўнгсиз ташналикнинг азоби каби.
Ҳатто нам шабаданг тўйиб симирмоқ
Дилим ташналигин қондирмас ҳали.

Жоним, сен не билан этгансан асир.
Қандай ишқ азобга этмиш гирифтор!

Сенсиз бир кун ҳам яшаб бўлармн, ахир—
Ҳижронда ташналик этгуси зор-зор.

Ширин азобларга маҳкум этилган
Бегуноҳ қалб эса доим чанқоқда.
Менга ҳам даста нур тегиб, масрурман —
Туғилган жойларим чароғон чоғда.

БУҒДОЙЗОРЛАР ЎЛКАСИ

Гарай РАҲИМ.

Назаримда гўё ҳаёт
Шундай, дала ўртасидан,
Буғдойзорлар ўлкасидан —
Бошлангандек туюлади.

Донлардан бино бўлган
Олтин буғдой тоғларига,
Эгилган тўқ бошоқларда
Гуркираган ҳаёт кўрдим.

Елкаларда тепчиган тер —
Ўрнидаги биллур тузда,
Шу ерларда, шу қутли ер,
Ғаллакорнинг иши, сўзда
Гуркираган ҳаёт кўрдим.

Шундан юртнинг тўрт ёғига
Узун, равшан йўл бошланур.

Асли бизга гўдак чоғдан
НОН ишончли дўст, ошнадир.

Яна меҳр, ишқ яралур
Шу саҳий ер, она қишлоқ,
Олтин пайкал ўртасида,
Буғдойзорлар ўлкасида.

Мукаррама МУРОДОВА
таржималари.

ХАЛҚ АМАЛИЙ САНЪАТИ

БУХОРО ЗАРДЎЗИ

Кеча Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида очилган «Бухоронинг олтин зардўзи» кўргазмаси зардўзлик санъатининг ўтмиши ва ҳозирги куни ҳақида ҳикоя қилади.

Наққошнинг олтин қўли ва бой ижодий хаёли яратган бетакрор, ажойиб нақшни зардўзчи нозик йўрғаларда тилла иплар билан сидирға бахмалга тикади. Бу икки касб эгаларининг юксак дидди ва маҳоратининг маҳсули бўлиб зардўзлик санъати вужудга келади.

Халқнинг буюк истеъдодидан далолат берувчи бу санъат турининг Ўзбекистонда қадим замонлардан буён равнақ топиб келаётганлиги турли манбалардан маълум. Тошкент областининг Врезский қишлоғида 1947 йилда ўтказилган археологик қазишда аёл қабридан I—II асрларга оид зардўзи кийим қолдиқлари топилган. Абдураззоқ Самарқандийнинг «Ҳиндистон сафарномаси»да айтилишича, Шоҳруҳ замонидаги элчиларнинг совғалари орасида зардўзи кийимлар бўлган.

XIX асрда Бухорода зардўзлик санъати кенг тарқалган бўлиб, иккита кийим-кечакларни тилла ва кумуш иплар билан безатиш устахонаси мавжуд эди. Диққатга сазовор томони шундаки, бу касб билан фақат эркаклар шуғулланишган. Улар яратган асарлар амир ва унинг яқинларигагина хизмат қилар эди. Кўргазмадан кенг ўрин олган эркаклар тўни, дўпписи, оёқ кийимлари, белбоғ, аёлларнинг кўйлаклари, камзул, пешонабанд, рўмоллари ва болалар кийимлари уларнинг дабдабали ҳаётини кенг кўламда намойиш этиш вазифасини ҳам бажарган. Шу билан бирга бу кийим-кечаклар гўзаллик ва нафосат оламининг нодир намуналари бўлиб зардўзлик санъатининг ривожига ҳисса қўшган бизга номлари номаълум бўлган усталарнинг улкан истеъдоди билан майдонга келган эди.

Зардўзлик санъати революциядан кейинги йиллар ва айни кунларда муваффақият билан ривож топди ва ривожланмоқда. Бухородаги «Октябрь 40 йиллиги» фабрикасида қадимий санъат турининг энг яхши анъаналаридан фойдаланилган ҳолда замонавий мавзуда асарлар яратилмоқда. Бу фабрика усталари томонидан бажарилган ишлар орасида Украина билан Россия қўшилганлигининг 300 йиллиги шарафига украин ва рус халқларига совға қилинган монументаль панно алоҳида ажралиб туради. А. Навоий номидаги ўзбек давлат академик Катта театри саҳнасини безаб турган ажойиб парда ҳам ана шу коллектив ижодига мансублир. Бухоролик усталар яратган белбоғ, сумка, нимча, оёқ кийими, дўппи ва хилма-хил совға буюмлари оммавий равишда ишлаб чиқарилмоқда.

Экспозицияга фабрика коллективи ишлаб чиқарган юқорида тилга олиб ўтилган маҳсулотлардан ҳам қўйилган. Шунингдек, таниқли зардўзчи усталар Нигмон Аминовнинг намоёнаси, Файзулла Ғайбуллаевнинг сумкаси кўргазма ҳуснига ҳусн қўшиб турибди.

— Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи томонидан ташкил қилинган бу кўргазмага, — дейди музей директори ўринбосари Т. Турғунов, — элликка яқин зардўзлик намунаси қўйилган. Бундай кўргазма республикамизда биринчи маротаба намойиш этилмоқда. Бухоролик усталарнинг ажойиб асарлари минг йиллик тарихга эга бебаҳо зардўзчилик санъати билан томошабинларнинг кенг ва атрофлича танишишларига имкон беради.

А. ҚОРЖОВОВ.

Суратларда: «Бухоронинг олтин зардўзи» кўргазмаси залидан лавҳалар.

А. Тўраев фотолари.

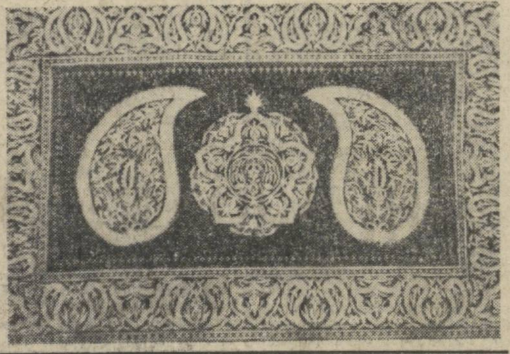

СПОРТ

ЧЎЛҚУВАРЛАР СПАРТАКИАДАСИ

ЖИЗЗАХ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). «Главсредазирсовхозстрой» нинг бунёдкор ташкилотларида спортнинг оммавийлигини таъминлаш, чўлқувар йигит-қизлар спорт маҳоратини ошириш ва актив дам олишини намунали ўтказишга алоҳида эътибор бериб келинмоқда. Жойларда спорт секциялари мунтазам ишлаб турибди. Машғулотларга турли разрядга эга бўлган 12 минг спортчи жалб қилинган. Шу кунларда Жиззах шаҳридаги марказий стадионда «Главсредазирсовхозстрой» ёшларининг Спартакиадаси давом этмоқда.

Анъанавий учинчи марта ўтказилаётган Спартакиаданинг тантанали очилиш маросими ўзига хос байрамга айланди. Стадионга Қорақалпоғистон Автоном республикаси ҳамда республикамиз областларининг спортчилари қатори Тожикистон, Қирғизистон республикаларидан келган 800 спортчи йигит-қиз тўпланди. Спартакиадага тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий комитет раиси, «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғининг ўринбосари У. Исомхонов билан Жиззах область Совети ижроия комитетининг раис ўринбосари Н. Фролов ўртоқлар чўлқуварлар спорт байрамини очиқ деб эълон қилдилар. Ҳал қилувчи баҳсларда спортчи ёшларга муваффақият тиланди. СССР спорт мастерлигига номзод Алим Хаялиев Спартакиада машъаласини ёндиришга муяссар бўлди. Спортчилар баскетбол, волейбол, футбол, шахмат-шашка, эркин кураш, стол тенниси ҳамда ГТО кўпкураши бўйича Спартакиада чемпиони бўлиш учун ўзаро курашадилар. Баҳс беш кун давом этади.

Н. МИРЗАЕВ.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

♠ ФУТБОЛ. Олий лига командалари мамлакат чемпионатининг 19-тур ўйинлари «Динамо (М) — СКА (Р) коллективлари учрашуви (0:2) билан якунланди. Ўйинлар жадвали қуйидагича манзара олди:

	Ю	Д	М	Т	О
Спартак	11	6	2	28—12	28
Динамо К	12	3	4	36—14	27
Зенит	9	5	5	31—28	23
ЦСКА	8	7	4	21—18	23
Черноморец	8	5	6	20—22	21
Динамо Тб	8	5	6	29—18	21
СКА Р.	8	5	6	23—20	21
Шахтёр	8	5	6	26—25	21
Динамо Мн	5	10	4	22—23	20
Қайрат	6	6	7	19—24	18
Арарат	5	8	6	19—20	18
Динамо М	4	9	6	18—19	17
Торпедо	5	6	8	15—18	16
Нефтчи	5	6	8	16—21	16
Кубань	5	5	9	21—25	15
Пахтакор	4	6	9	13—22	14
Локомотив	3	6	10	18—28	12
Карпат	3	5	11	12—29	11

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

ҚАРШИ СТАНЦИЯСИДАГИ 38-ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1980—1981 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: тепловозлар ремонти бўйича машинистлар, тепловоз машинистлари ёрдамчилари, вагонлар ва автомат тормозлар ремонти бўйича слесарлар, автоматика электр механиклари, телемеханиклар ва алоқачилар, вагонларни кўздан кечирувчилар, станция бўйича навбатчилар, тепловозлар ремонти бўйича слесарлар, газ-электр пайвандчилар, дурадгорлар, алоқачи-телефонистлар, кондиционерлар ва холодильниклар ремонти бўйича усталар, шоферлар, темир йўл транспорти учун бухгалтерлар.

Ўқиш муддати — 1—3 йил.

8 ва 10-синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинадилар. Ўқишга қабул қилинганлар пулсиз ётоқхона, байрамларда кийиладиган ва иш кийим-кечаклари, уч маҳал овқат билан таъминланадилар. Билим юртини тамомлагандан сўнг мутахассислик ва ўрта маълумот тўғрисида диплом берилади.

Совет Армияси сафидан запасга бўшатилганлар тепловоз машинистлари группасига қабул қилинадилар ва 90 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. Билим юрти қошида касб бўйича тўгарак, бадиий ҳаваскорлик тўгараги, духовой оркестр, эстрада ансамбли, ўзбек музика ансамбли, қўғирчоқ театри ва бир қатор спорт секциялари ишлаб турибди. Ўқувчилар ёзги каникулни ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг лагерларида, бағри кенг курортлар ва санаторийларда бепул ўтказишлари мумкин.

Кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: директор номига ариза, автобиография, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (асли), маълумоти тўғрисида гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, мактаб ёки иш жойидан характеристика. 8 та фотосурат (3х4 см).

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Билим юрти адреси: 730902, Қарши станцияси, Спортивная кўчаси, 2-уй.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ (ТашИИТ)

СИРТҚИ ФАКУЛЬТЕТГА 1980—81 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ФАКУЛЬТЕТ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ИНЖЕНЕРЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ:

саноат иссиқлик энергетикаси, темир йўл транспортини электрлаштириш, темир йўл транспортида автоматика, телемеханика ва алоқа, тепловоз ва тепловоз хўжалиги, вагонсозлик ва вагон хўжалиги, темир йўлдан фойдаланиш, темир йўл қурилиши, йўл ва йўл хўжалиги, саноат ва граждан қурилиши, сув таъминоти ва канализация: темир йўл транспорти экономикаси ва уни ташкил этиш, бухгалтерия ҳисоби.

Саноат иссиқлик энергетикаси ихтисослигига янгидан студентлар қабул қилинади.

Аризалар — 31 августгача қабул қилинади;
кириш имтиҳонлари — 10 сентябргача (поток бўйича);
институтга қабул қилиш — 21 августдан 20 сентябргача.

Институтга кириш тўғрисида ариза институт қабул комиссиясига қуйидаги адреслардан бирига юборилади:

700045, Тошкент шаҳри, Оборонная кўчаси, 1-уй, ТашИИТ (Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент, Ховос ва Фарғона бўлимларига хизмат қилади).

744007, Ашхобод шаҳри, Камина кўчаси, 69-уй (Ашхобод филиали (Ўрта Осиё темир йўлининг Ашхобод, Мари, Чоржўй ва Қорақалпоқ бўлимларига хизмат қилади).

734012, Душанба шаҳри, Ленин кўчаси, 16-2-уй. Душанба ўқув-консультация пункти (Ўрта Осиё темир йўлининг Душанба, Бухоро ва Қарши бўлимига хизмат қилади).

Консультация учун институт филиал ва ўқув-консультация пункти қабул комиссияларига мурожаат қилинсин.

Телефонлар: ректор 91-14-40, 40-70; сиртқи факультет декани 91-05-36, 40-78; қабул комиссияси 99-05-91, 32-35.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги

ТОШКЕНТ ҲУНАР-ОШПАЗЛИК БИЛИМ ЮРТИ

1980—1981 ўқув йили учун ошпаз ва кондитерлар тайёрлаш группасига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 2 йил.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ёшдан 22 ёшгача бўлган Ўзбекистоннинг шаҳарларида турувчи қизлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Барча ўқувчиларга стипендия берилади, бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, 3х4 см. ҳажмидаги 3 та фотосурат, таржимаи ҳоли, маълумоти ҳақидаги шаҳодатнома (асл нусхаси), туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома (асл нусхаси), соғлиги тўғрисидаги справка (286-форма), турар жойидан справка, мактабдан ёки ишлаган жойидан характеристика, шаҳар савдо бўлимидан ёки ошхоналар трестидан йўлланма, ҳарбий хизматчилар ёки чақирилувчиларнинг ҳисоб гувоҳномаси ёки ҳарбий билети бўлиши керак.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Оқтепа массиви. (12, 32, 34, 36-автобуслар 4, 9, 11, 19-трамвайларнинг «Оқтепа» бекати).

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА **1981 йил учун ИДОРАВИЙ**

ОБУНА ДАВОМ ЭТАДИ

Обуна «Союзпечать» агентликларида 31 августгача расмийлаштирилади.

1 сентябрдан кейин тўланган заявкалар қабул қилинмайди.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

21 август соат 19.30 да

«ПАХТАКОР» (ТОШКЕНТ) — **«НЕФТЧИ»** (БОКУ)

олий лига командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Тошкент давлат университетининг ректорати, партия ва касаба союз комитетлари ҳамда босмахона коллективи ТошДУ босмахонасининг ходими А. Исабековага онаси

Гулистон ҲАСАНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

«Ўртоқ» кондитер фабрикаси коллективи фабрика директори А. Ш. Шариповга онаси

Рўзибиби ШАРИПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЧИННИ ЎРНИГА ПОЛИМЕР

Ленинграддаги М. И. Калинин номли политехника институти олимлари электр симлари ва кичик станциялар учун изоляциянинг янги хилини яратдилар. Жуда пишиқ шиша-пластикадан ясалган бу полимер изоляторлар одатдаги чинни ва шиша изоляторлардан қарийб 20 марта кичик бўлиб, юқори кучланишли электр узатиш линияларида изоляция пухталигини таъминлайди.

Олимларнинг ҳисобича, шу пайтгача ишлатиб келинган мамлакатимиздаги барча изоляторларнинг ақалли ярмиси полимер изоляторлар билан алмаштирилса, йилига 2 миллион сўм фойда олинади. Янгилик айниқса иқлим шароити оғир, изоляторларни алмаштириш ва янгиларини ўрнатиш мураккаб Шимол ва Узоқ Шарқ районларида кенг қўлланилишига шубҳа йўқ. (ТАСС).

«ПИЁДАЛАР» ОПЕРАЦИЯСИ

Шу йил 20 августдан 20 сентябргача республикамиз шаҳар ва районларида Давлат автомобиль инспекцияси томонидан «Пиёдалар» комплекс операциясини ўтказиш режалаштирилди.

Маълумки, йўл-транспорт ҳодисаларининг юз беришида йўл ҳаракати қоидаларини менсимай, уни қўпол равишда бузаётган пиёдалар ҳам сабабчи бўлмоқда. Масалан, республикамизда шу йилнинг олти ойи мобайнида пиёдаларнинг айби билан 856 та кўнгилсиз йўл-транспорт ҳодисаси юз берди. Пиёдалар серқатнов йўлларни кесиб ўтиш, чорраҳалардан ўтиш пайтида йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилганларида бундай кўнгилсизликлар юз бермаслиги табиий эди.

Операцияни ўтказишдан мақсад аввало кўчаларда, йўлларда транспорт ҳайдовчилари ва айниқса пиёдаларнинг йўл ҳаракати қоидаларига сўзсиз амал қилишларини таъминлаш йўли билан йўл-транспорт ҳодисаларини мумкин қадар камайтиришдан, кўнгилсиз воқеаларнинг олдини олишдан иборат.

Йўл ҳаракати қоидаларига қаттиқ риоя қилиб, транспорт қатнови хавфсизлигини таъминлашга қаратилган операциянинг намунали ўтишига эришайлик.

М. ҲАЙДАРОВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги Давлат автоинспекциясининг бўлим бошлиғи, милиция майори.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Сизга манзур шеърлар. 10.35 — Лўли. Бадиий фильм. 1-серия. 12.15 — Ҳужжатли фильмлар. 12.45 — Концерт. 13.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Рус тили. 16.40 — Концерт. 17.05 — Горнчилар, қаердасиз! 17.25 — Подмосковье диалоглари. 17.55 — Фильм-концерт. 18.25 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 18.40 — Расмларда қуёш акси бор. 18.55 — Олимпиада—80. 28 июль кинокундалиги. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фильм-концерт. 19.50 — Олимпиадачилар уйга қайтишди. 20.05 — Лўли. Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Нима? Қачон? Қаерда? 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Қўнғироқча. Комик опера.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Концерт. 12.00 — Ақлли буюмлар. Бадиий фильм, 2-серия. 13.05 — Юртим тароналари. 13.35 — Инсон қалби ҳақида қисса. Бадиий фильм. 1-серия. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёш куч. 19.00 — Ичкиликка қарши кураш. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қалбимаро қўшиғим сизга. 21.30 — Время. 22.05 — Ишга туширириладиган объектлар ўз муддатида. 22.30 — Инсон қалби ҳақида қисса. Бадиий фильм, 2-серия.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Болалар учун фильм. 20.45 — Пойтахт области чорвадорлари ҳузурида. 21.15 — Реклама. 21.30 — Совет жангчиси почтаси. 22.05 — Ярим кечада учрашув. Музикали новелла. 22.20 — Андроников сўзи. Бадиий ўқиш. 1-фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 8.30 — Ҳабибий ва Чархий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 9.30 — Ёш композиторларнинг асарлари. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадорлар съезд олди вахтасида. 13.30 — Экран куйлари. 14.00 — Съезддан съездгача. 18.15 — Ўзбекистан спортивний. 18.50 — А. Қосимов ва А. Абдуллаев чалади. 19.20 — Болалар ҳақида ғамхўрлик — келажак ҳақида ғамхўрлик. 19.45 — Шаҳарлар ҳақида қўшиқлар. 20.20 — Янги музикали ёзувлар. 21.00 — Адабий ўқиш. Ш. Рашидов. «Ғолиблар». 21.20 — Музикали салом. 22.30 — Янги грамёзувлар. 23.20 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси. 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.